

การประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายตาม
พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙
ในเขตสุขภาพที่ ๑๐

โดย

นางสาวสาวิตรี มณีรัตน์
ศูนย์วิศวกรรมกรรมการแพทย์ที่ ๑๐ (อุบลราชธานี) กองวิศวกรรมกรรมการแพทย์
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
(ปฏิบัติราชการที่ กลุ่มคุ้มครองผู้บริโภคด้านบริการสุขภาพ
ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพ ที่ ๑๐ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ)

ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

คำนำ

จากนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการพัฒนาประเทศไทย ให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ ซึ่งนอกจากบริการทางการแพทย์แล้ว ประเทศไทยยังมีศักยภาพสูงในการให้บริการส่งเสริมและสนับสนุนสุขภาพ (Health promotion services) เช่น ร้านอาหาร ร้านนวดแผนไทย ซึ่งปัจจุบันสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ เป็นหนึ่งในธุรกิจบริการด้านสุขภาพที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาภาคบริการและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ เนื่องจากเป็นธุรกิจที่ได้รับความนิยมสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยว และมีแนวโน้มความต้องการเพิ่มสูงขึ้น โดยชาวต่างชาติเข้ามาใช้บริการเพิ่มขึ้นทุกปี จึงเป็นธุรกิจที่สามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศได้มากขึ้นในแต่ละปี เพื่อให้สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ มีคุณภาพแก่ผู้รับบริการทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้รับบริการที่ดีมีมาตรฐาน จำเป็นต้องมีกฎหมายที่กำกับดูแลการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพขึ้นเป็นการเฉพาะ จึงมีการตราพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๙ เป็นต้นมา โดยกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ได้ส่งเสริมและควบคุม กำกับสถานประกอบการ ให้ได้มาตรฐานตามกฎหมายและคุ้มครองความปลอดภัย และสร้างภาพลักษณ์เชิงบวกให้กับธุรกิจบริการสุขภาพของไทย และเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคด้านระบบบริการสุขภาพ

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้เสนอผลงานจึงเล็งเห็นถึงการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ ในเขตสุขภาพที่ ๑๐ เพื่อศึกษาสถานการณ์การปฏิบัติและประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ หลังจากที่ได้มีการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา พัฒนาและสนับสนุนให้การดำเนินการตามกฎหมายมีประสิทธิภาพ และเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายให้ผู้บริหาร นำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาการดำเนินงานด้านสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต่อไป

สาวิตรี มุณีรัตน์

ผู้เสนอผลงาน

บทคัดย่อ

การศึกษา การประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายตาม พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ ในเขตสุขภาพที่ ๑๐ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ การรับรู้ของผู้ประกอบกิจการเพื่อสุขภาพและข้อเสนอการบังคับใช้กฎหมาย กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประกอบกิจการของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ จำนวน ๗๘ แห่ง จาก ๕ จังหวัด เครื่องมือเป็นแบบสำรวจข้อมูลและแบบสอบถาม เก็บข้อมูลและได้กลับคืนจำนวน ๕๖ แห่ง อัตราตอบกลับร้อยละ ๗๑.๘ สถิติที่ใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ

ผลการศึกษา พบว่า

สถานการณ์ของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการเพื่อ พบว่า ประเภทของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการเพื่อสุขภาพประเภทนวดเพื่อสุขภาพ ร้อยละ ๙๖.๔ และประเภทสปาเพื่อสุขภาพ ร้อยละ ๓.๖ ส่วนความหนาแน่นของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดอุบลราชธานี คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๓ รองลงมาคือ จังหวัดศรีสะเกษ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๑ และจังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดมุกดาหาร คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕ และ ๑๐.๗ ตามลำดับ น้อยสุดคือจังหวัดยโสธร คิดเป็นร้อยละ ๕.๔

การรับรู้ของผู้ประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องต่อพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พบว่า ผู้ประกอบกิจการ ๕๖ คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ ๘๕ อายุอยู่ในช่วง ๕๐ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๕๐ ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ ๕๗.๑ จำนวนผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพอยู่ในช่วง ๑-๕ คน ร้อยละ ๗๘.๖ และระยะเวลาในการเปิดกิจการส่วนใหญ่อยู่ในช่วง ๑-๕ ปี ร้อยละ ๘๕.๗ สำหรับการรับรู้ต่อพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ๒๕๕๙ พบว่า ผู้ประกอบกิจการมีการรับรู้ มากที่สุด จำนวน ๒ ข้อ คือ ข้อ ๑ และข้อ ๒ คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๒๘ เท่ากัน รองลงมาคือ ข้อ ๑๐ คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๗๑ และข้อ ๗ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๓๕ ส่วนมีการรับรู้ น้อยที่สุดคือ ข้อ ๖ คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๗๒ และข้อ ๕ คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๕๐ ส่วนการรับรู้จำแนกราย ประเด็นข้อ จาก ๑๐ ข้อ พบว่า มีการรับรู้ในระดับพอใช้ มากที่สุด จำนวน ๖ ประเด็น คือข้อ ๓,๔,๕,๖,๘,๙ รองลงมา รู้รู้ในระดับมาก จำนวน ๔ ประเด็น คือข้อ ๑,๒,๗,๑๐ การรับรู้จำแนกราย จังหวัด พบว่า ภาพรวมทั้ง ๕ จังหวัด ส่วนใหญ่ผู้ประกอบกิจการมีผลของการรับรู้อยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕ และการรับรู้อยู่ในระดับมากรองลงมา คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๕ และข้อเสนอการ บังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพพบว่า ผู้ประกอบกิจการให้ ข้อเสนอ ด้านบริหารจัดการ เน้น การประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจและการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อ สาธารณะ ด้านการพัฒนาและการสนับสนุน เน้นการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบกิจการและการ สนับสนุนและส่งเสริมการใช้กฎหมาย ส่วนด้านควบคุม กำกับ ประเมิน เน้นการพัฒนาระบบและ มีการควบคุม กำกับ และการตรวจประเมินให้ได้มาตรฐานเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ควรมีการติดตามผลของการบังคับใช้ พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ ว่ามีผลดี ผลเสียอย่างไร เพื่อที่จะนำมา ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้สามารถเข้าได้กับทุกบริบทและมีประโยชน์ต่อผู้ใช้และผู้รับ และควรเพิ่ม

ช่องทางในการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ เพื่อให้สถานประกอบการเพื่อสุขภาพดำเนินการได้ถูกต้องตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด และสามารถพัฒนาระดับให้สถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่มีมาตรฐานแล้วได้พัฒนาเข้าสู่มาตรฐานสากลได้อีกด้วย อีกทั้งเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคด้านบริการสุขภาพ เพื่อให้ได้รับการบริการจากสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ถูกต้องตามกฎหมาย มีคุณภาพมาตรฐานและปลอดภัย

คำสำคัญ : การประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย / การขออนุญาตประกอบกิจการ / การรับรู้
สถานการณ์ของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
บทคัดย่อ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ง
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญ.....	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	๓
๑.๓ ขอบเขตการศึกษา.....	๓
๑.๔ นิยามศัพท์.....	๓
๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๔
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๕
๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้.....	๕
๒.๒ แนวคิดทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย.....	๙
๒.๓ พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙.....	๑๐
๒.๔ แนวทางการขออนุญาตประกอบกิจการ.....	๒๐
๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๒๘
๒.๖ กรอบแนวคิด.....	๓๑
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการศึกษา.....	๓๒
๓.๑ รูปแบบการศึกษา.....	๓๒
๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	๓๒
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	๓๓
๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๓๓
๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	๓๔
บทที่ ๔ ผลการศึกษา.....	๓๕
๔.๑ ผลการศึกษาสถานการณ์ของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ.....	๓๕
๔.๒ ผลการศึกษาการรับรู้ของผู้ประกอบการของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ.....	๓๖
๔.๓ ผลการศึกษาข้อเสนอการบังคับใช้กฎหมาย.....	๔๐
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	๔๑
๕.๑ สรุปผลการศึกษา.....	๔๑
๕.๒ อภิปรายผล.....	๔๒
๕.๓ ข้อเสนอแนะ.....	๔๔
เอกสารอ้างอิง.....	๔๗
ภาคผนวก.....	๕๐
ประวัติผู้วิจัย.....	๕๓

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
๑	จำนวนกลุ่มตัวอย่างของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้รับอนุญาต ในเขตสุขภาพที่ ๑๐ จำแนกตามจังหวัด	๓๒
๒	จำนวนร้อยละของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้รับอนุญาต จำแนกตามประเภทสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ	๓๕
๓	จำนวนร้อยละ ความหนาแน่นของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้รับอนุญาต ในเขตสุขภาพที่ ๑๐ จำแนกตามจังหวัด	๓๖
๔	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล	๓๖
๕	จำนวนและร้อยละของการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายพระราชบัญญัติ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ๒๕๕๙ ของผู้ประกอบการ	๓๘
๖	สรุปผลคะแนนการรับรู้ เกี่ยวกับพระราชบัญญัติสถานประกอบการ เพื่อสุขภาพ ๒๕๕๙ ของผู้ประกอบการ	๓๘
๗	จำนวนและร้อยละของการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายพระราชบัญญัติ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ๒๕๕๙ ของผู้ประกอบการจำแนกรายจังหวัด	๓๙

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๖ กล่าวว่า สิทธิของบุคคลซึ่งเป็น ผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครอง บุคคลย่อมมีสิทธิรวมกันจัดตั้งองค์กรของผู้บริโภคเพื่อคุ้มครองและ พิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค และในมาตรา ๖๑ ได้กล่าวไว้ว่า รัฐต้องจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่มี ประสิทธิภาพในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการรับรู้ข้อมูลที่ เป็นจริง ด้านความปลอดภัย ด้านความเป็นธรรมในการทำสัญญาหรือด้านอื่นใดอันเป็นประโยชน์ต่อ ผู้บริโภค^(๑) อีกทั้งนโยบายยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ได้กำหนด ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความ เป็นธรรมในทุกมิติ โดย (๑) ปรับ โครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก (๒) ปฏิรูประบบภาษีและการคุ้มครอง ผู้บริโภค (๓) กระจาย การถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร ฯลฯ^(๒)

อีกทั้ง รัฐบาลมีนโยบายในการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุภาพนานาชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ให้ความสำคัญกับการ กำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคงและยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข โดยมีแนวทางการ พัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New Engine of Growth) โดยหนึ่งในนั้น คือ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มที่มีรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ^(๓)

ในปัจจุบันสถานการณ์ประกอบการเพื่อสุขภาพ นับเป็นหนึ่งในธุรกิจบริการด้านสุขภาพที่มี บทบาทสำคัญต่อการพัฒนาภาคบริการและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ เนื่องจากเป็นธุรกิจที่ได้รับความนิยม สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยว และมีแนวโน้มความต้องการเพิ่มสูงขึ้น โดยชาวต่างชาติเข้ามารับบริการ เพิ่มขึ้นทุกปี จึงเป็นธุรกิจที่สามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศได้มากขึ้นในแต่ละปี^(๔) ซึ่งรัฐบาลได้ให้การ สนับสนุนธุรกิจนี้ ด้วยการประกาศนโยบายการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุภาพนานาชาติ นอกจากบริการทางการแพทย์แล้ว ไทยยังมีศักยภาพสูงในการให้บริการส่งเสริมและสนับสนุนสุขภาพ (Health promotion services) เช่น สปา นวดแผนไทย และธุรกิจความงาม

จากนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการพัฒนาประเทศไทย ให้เป็นศูนย์กลางสุภาพ นานาชาติ ซึ่งนอกจากบริการทางการแพทย์แล้ว ประเทศไทยยังมีศักยภาพสูงในการให้บริการส่งเสริม และสนับสนุนสุขภาพ (Health promotion services) เช่น ร้านอาหาร ร้านนวดแผนไทย และธุรกิจ ความงาม ซึ่งปัจจุบันสถานการณ์ประกอบการเพื่อสุขภาพ เป็นหนึ่งในธุรกิจบริการด้านสุขภาพที่มีบทบาทสำคัญ ต่อการพัฒนาภาคบริการและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ เนื่องจากเป็นธุรกิจที่ได้รับความนิยมสำหรับ กลุ่มนักท่องเที่ยว และมีแนวโน้มความต้องการเพิ่มสูงขึ้น โดยชาวต่างชาติเข้ามารับบริการเพิ่มขึ้นทุกปี จึง เป็นธุรกิจที่สามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศได้มากขึ้นในแต่ละปี

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เป็นองค์กรหลักในการคุ้มครองผู้บริโภคด้านระบบบริการสุขภาพ โดยมีการขับเคลื่อนภารกิจในเชิงรุกในด้านสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ผู้ให้บริการตลอดจนการบริการให้มีคุณภาพมาตรฐาน นอกจากนี้ยังมีประเด็นยุทธศาสตร์ ด้านการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานสถานพยาบาล ภาครัฐ เอกชน และสถานประกอบการเพื่อสุขภาพสู่มาตรฐานสากล และพัฒนาอุตสาหกรรมทางการแพทย์ครบวงจร ตามมาตรฐานที่กำหนด มีการเพิ่มกลไกการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ และพัฒนาระบบการเฝ้าระวังและคุ้มครองสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่เป็นกลุ่มเสี่ยง^(๕)

เพื่อให้สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ มีคุณภาพแก่ผู้รับบริการทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้รับบริการที่ดีมีมาตรฐานกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ได้ส่งเสริมและควบคุม กำกับสถานประกอบการ ให้ได้มาตรฐานตามกฎหมายและคุ้มครองความปลอดภัย และสร้างภาพลักษณ์เชิงบวกให้กับธุรกิจบริการสุขภาพของไทย และเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคด้านระบบบริการสุขภาพ ซึ่งในปัจจุบันสถานการณ์การบริโภคด้านบริการสุขภาพในประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก แต่ยังมีสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ จำนวนไม่น้อย ที่ไม่ได้คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภค ประกอบกิจการโดยไม่ได้รับอนุญาต รวมถึงผู้บริโภคเองไม่สามารถตรวจสอบหรือพิจารณาให้รอบคอบก่อนใช้บริการ ส่งผลให้ได้รับการบริการที่ไม่มีคุณภาพมาตรฐาน และก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค และการให้บริการของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพส่วนใหญ่ไม่ได้มาตรฐานและส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ร่างกาย หรือจิตใจของผู้รับบริการ ประกอบกับมีผู้ใช้คำว่าสถานประกอบการเพื่อสุขภาพเพื่อประกอบกิจการแฝงอย่างอื่นอันส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้รับบริการชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มีต่อกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพสมควรจำเป็นต้องมีกฎหมายที่กำกับดูแลการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพขึ้นเป็นการเฉพาะ จึงมีการตราพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๙ เป็นต้นมา ซึ่งหลังจากการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว พบว่า ข้อมูลเรื่องการร้องเรียนต่างๆ ของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ใน ๒ ปีที่ผ่านมา มีจำนวนเรื่องร้องเรียน ๙๒ เรื่อง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพและผู้ให้บริการเถื่อน และจากข้อมูลสถานการณ์ของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการของเขตสุขภาพที่ ๑๐ นั้น ตั้งแต่มีการบังคับใช้กฎหมาย พบว่า จากข้อมูลย้อนหลังปีพ.ศ. ๒๕๖๐ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้รับอนุญาต มีจำนวนเพียง ๓๙ แห่ง ต่อมาในปีพ.ศ. ๒๕๖๑ มีจำนวน ๑๒๕ และปีพ.ศ. ๒๕๖๒ มีจำนวน ๑๓๘ จนถึงปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น ๑๕๖ แห่ง ซึ่งสถานประกอบการเพื่อสุขภาพมีการเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ แต่จากผลการสำรวจยังพบว่า ยังมีร้านที่ไม่มายื่นขอประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพในเขตสุขภาพที่ ๑๐ อีกจำนวนมาก

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจในการศึกษา การประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ ในเขตสุขภาพที่ ๑๐ เพื่อศึกษาสถานการณ์การปฏิบัติและประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ หลังจากที่ได้มีการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา พัฒนาและสนับสนุนให้การดำเนินการตามกฎหมายมีประสิทธิภาพ และเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายให้ผู้บริหาร นำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาการดำเนินงานด้านสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษา

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาสถานการณ์การปฏิบัติเพื่อประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙

วัตถุประสงค์เฉพาะ

- ๑) เพื่อศึกษาสถานการณ์ของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการเพื่อสุขภาพ
- ๒) เพื่อศึกษาการรับรู้ของผู้ประกอบกิจการต่อพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ
- ๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๑.๓ ขอบเขตการศึกษา

๑.๓.๑ ด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้ประกอบกิจการของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการเพื่อสุขภาพ ในเขตสุขภาพที่ ๑๐

๑.๓.๒ ด้านเนื้อหา

มุ่งศึกษาสถานการณ์ของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ โดยศึกษาประเภทและความหนาแน่นของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้รับอนุญาต และการรับรู้ของผู้ประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องต่อพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ ในเขตสุขภาพที่ ๑๐

๑.๓.๓ ด้านระยะเวลา

การศึกษาครั้งนี้ในระยะเวลาในการดำเนินการตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๒ – เมษายน ๒๕๖๓

๑.๔ นิยามศัพท์

๑. การประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย หมายถึง การประเมินสถานการณ์ของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ และการรับรู้ของผู้ประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องต่อพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ ภายในเขตสุขภาพที่ ๑๐

๒. การขออนุญาตประกอบกิจการ หมายถึง กระบวนการที่สถานประกอบการเพื่อสุขภาพมายื่นคำขอประกอบกิจการ และได้รับการตรวจประเมินจากผู้อนุญาตหรือคณะที่ผู้อนุญาตแต่งตั้งมีมติว่าผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานด้านสถานที่มาตรฐานด้านความปลอดภัยและมาตรฐานด้านการให้บริการ

๓. สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ หมายถึง (๑) กิจการสปา ได้แก่ บริการที่เกี่ยวกับการดูแลและ เสริมสร้าง สุขภาพโดยวิธีการบำบัดด้วยน้ำและการนวดร่างกายเป็นหลัก ประกอบกับบริการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงอีกอย่างน้อย ๓ อย่าง เว้นแต่ เป็นการดำเนินการใน

สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล หรือการอาบน้ำ นวดหรืออบตัวที่เป็นการให้บริการ ในสถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัวตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

(๒) กิจการนวดเพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมความงาม เว้นแต่ การนวดเพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมความงามในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลหรือในหน่วยบริการสาธารณสุขของหน่วยงานของรัฐหรือการนวดที่เป็นการให้บริการในสถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัวตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

(๓) กิจการอื่น ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๔. ผู้ประกอบกิจการ หมายถึง เจ้าของกิจการที่ขออนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ในเขตสุขภาพที่ ๑๐

๕. สถานการณ์ของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ หมายถึง จำนวนของประเภท และความหนาแน่นของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ในเขตสุขภาพที่ ๑๐

๖. การรับรู้ หมายถึง กระบวนการที่ผู้ประกอบกิจการได้รับการกระตุ้นจากการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ และประมวผลตีความหมายออกมาโดยใช้ประสบการณ์ของตนร่วมด้วย

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผลการประเมินสามารถบอกให้เห็นสถานการณ์การปฏิบัติและประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ ซึ่งสามารถนำข้อมูลที่ได้เพื่อเป็นแนวทางการบังคับใช้และปรับปรุงกฎหมายให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ใช้และผู้รับกฎหมาย และสนับสนุนให้การดำเนินการตามกฎหมายมีประสิทธิภาพ

๒. ใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการดำเนินงานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ในการจัดทำหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ พัฒนาผู้ให้บริการและสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ให้มีการรับรู้และปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนดได้

๓. ใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการดำเนินงานของเขตสุขภาพที่ ๑๐ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๔. เป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายให้ผู้บริหาร นำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาการดำเนินงานด้านสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต่อไป

๕. นำความรู้ที่ได้จากผลการศึกษาไปเผยแพร่ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคใช้เป็นข้อมูลเพื่อพัฒนางานคุ้มครองผู้บริโภคด้านบริการสุขภาพ

บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา เรื่อง การประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ ในเขตสุขภาพที่ ๑๐ ผู้เสนอผลงานได้ทำการทบทวนเอกสารและข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องประกอบการศึกษาครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

- ๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้
- ๒.๒ แนวคิดทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย
- ๒.๓ พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙
- ๒.๔ แนวทางการขออนุญาตประกอบกิจการ
- ๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๖ กรอบแนวคิด

๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้

๒.๑.๑ ความหมายของการรับรู้

ชิฟแมน แอนด์ คาร์นุก (Schiffman and Kanuk)^(๖) ได้ให้ความหมายว่า การรับรู้เป็นกระบวนการซึ่งแต่ละบุคคลได้รับการเลือกสรรจัดระเบียบและตีความหมายข้อมูล เพื่อที่จะสร้างภาพที่มีความหมายเป็นภาพรวมขึ้นมา

ออสบอร์นและคณะ (Osborn & Others)^(๗) ให้ความหมายการรับรู้ คือ เป็นกระบวนการที่บุคคลจัดระเบียบและตีความรู้สึกประทับใจของตนเอง เพื่อให้ความหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

จำเนียร ช่วงโชติและคณะ^(๘) กล่าวว่า การรับรู้คือ การสัมผัสที่มีความหมายการรับรู้เป็นการแปล หรือตีความแห่งการสัมผัสที่ได้รับออกเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใด ที่มีความหมายหรือที่รู้จักเข้าใจ ซึ่งในการแปลหรือตีความหมายนี้จำเป็นจะต้องใช้ประสบการณ์เดิม หรือความรู้เดิมหรือความชัดเจนที่มีมาก่อน

โสภา ชูพิกุลชัย^(๙) กล่าวว่า การรับรู้คือ กระบวนการที่อินทรีย์ต่างๆ พยายามที่จะแสดงความรู้สึกจากสิ่งที่ตนได้รับ ออกมาในรูปของการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือในรูปของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีความหมาย

จรินทร์ ธาณรัตน์^(๑๐) ได้ให้ความหมายการรับรู้ว่า คือ อาการของจิตใจรับเอาผลของการสัมผัสต่างๆ คลุกเคล้าปะปนกันตามความรู้สึกเก่าแล้วทำให้เกิดการรับรู้ว่าจะอะไรเป็นอะไร

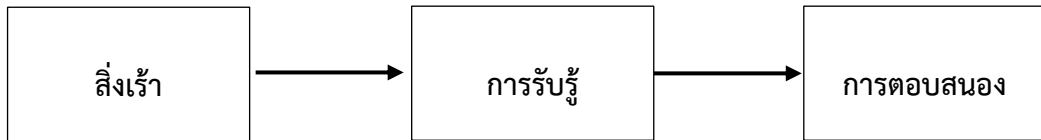
เดโช สนวนานนท์^(๑๑) กล่าวว่า การรับรู้หมายถึงการที่ร่างกายรับสิ่งเร้าต่างๆ ที่มาเร้าทางประสาทสัมผัสทางใดทางหนึ่งแล้วตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้นออกมา

วารินทร์ สายโอบเอื้อ และสุนีย์ อีรดากร^(๑๒) กล่าวว่า การรับรู้เป็นกระบวนการทางสมอง ในการแปลความหมายของข้อมูลที่ได้รับจากการสัมผัส ทำให้ทราบว่าสิ่งเร้าที่เราสัมผัสนั้นเป็นอะไรมีลักษณะอย่างไร และมีความหมายอย่างไรโดยอาศัยประสบการณ์เดิมช่วยในการแปลความหมายออกมา

ไพบูลย์ เทวรักษ์^(๑๓) กล่าวว่า การรับรู้คือ กระบวนการตีความสิ่งเร้าจากการสัมผัสของอวัยวะต่างๆ ทั้งนี้ต้องอาศัยประสบการณ์เดิมหรือการเรียนรู้ หรือการคิด

สุรางค์ จันทร์อม(๑๔) ได้ให้ความหมายของการรับรู้ไว้ ดังนี้

๑. การรับรู้ คือ การจัดระบบการรวบรวมและตีความหมายจากการสัมผัส
๒. การรับรู้ คือ กระบวนการที่สิ่งมีชีวิตรับเอาเรื่องราวต่างๆ โดยอาศัยอวัยวะรับสัมผัสเป็นสื่อกลาง
๓. การรับรู้ คือ กระบวนการที่เกิดขึ้นระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนองสิ่งเร้า



แผนภูมิที่ ๔ : แสดงกระบวนการรับรู้

วชิร อูธรรม(๑๕) กล่าวว่า การรับรู้คือ การตีความหมายของการรับสัมผัสออกเป็นสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีความหมาย ซึ่งการตีความนั้นจะต้องอาศัยประสบการณ์หรือการเรียนรู้ สิ่งเร้า การรับรู้ การตอบสนอง

สิทธิโชค วรานุสันติกุล(๑๖) กล่าวว่า การรับรู้ คือ การกระบวนการที่อินทรีย์หรือ สิ่งมีชีวิตพยายามทำความเข้าใจสิ่งแวดล้อมโดยผ่านทางประสาทสัมผัส เริ่มจากไขว่คว้าสัมผัสสิ่งเร้า และจัดระบบสิ่งเร้าใหม่ภายในระบบการคิดในสมองแล้วจึงแปลความหมาย โดยใช้ประสบการณ์เก่าเป็นพื้นฐานการแปลความหมาย

ศิริวรรณ เสรีรัตน์(๑๗) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การรับรู้เป็นกระบวนการความเข้าใจ (การเปิดรับ) ของบุคคลที่มีต่อโลกที่เขาอาศัยอยู่

เสรี วงษ์มณฑา(๑๘) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การรับรู้เป็นกระบวนการที่มนุษย์เลือกที่จะรับรู้ สรุป การรับรู้ ตีความหมายการรับรู้สิ่งหนึ่งสิ่งใดที่สัมผัส เพื่อที่จะสร้างภาพในสมองให้เป็นภาพที่มีความหมาย และมีความกลมกลืน

ลินเซย์และคณะ (Lindzey & Others)(๑๙) กล่าวว่า การรับรู้ถือว่าเป็นกระบวนการจิตวิทยา พื้นฐานของบุคคล เพราะถ้าปราศจากซึ่งการรับรู้แล้วบุคคลจะไม่สามารถมี “ความจำ” “ความคิด” หรือ “การเรียนรู้” การรับรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ เป็นขั้นตอนดังนี้บุคคลรับพลังงานจากสิ่งเร้าซึ่งจะเร้าประสาทสัมผัสประสาทสัมผัสจะเข้ารหัสพลังงานนั้นผ่านมาทางเส้นประสาทและเส้นประสาทจะส่งข้อมูลต่อไปยังสมองซึ่งขั้นสุดท้ายของกระบวนการจะเป็นการรับรู้เกี่ยวกับสิ่งเร้านั้น

กูด (Good)(๒๐) ได้ให้ความหมายของการรับรู้ว่า หมายถึง การมีความรอบรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับสิ่งเร้าภายนอกที่ประสบเป็นประจำ เช่น สถานการณ์ต่างๆ ความสัมพันธ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากสิ่งเร้าดังกล่าวเร้าความรู้สึก

แกร์ริสันและคณะ (Garrison & Others)(๒๑) ให้ความหมายว่า การรับรู้หมายถึง กระบวนการซึ่งสมองตีความหมายข้อมูลที่ได้จากการสัมผัสของร่างกายกับสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งเร้าทำให้ทราบว่าเป็นสิ่งเร้า

หรือสิ่งแวดล้อมที่เราสัมผัสนั้นเป็นอะไร มีความหมายอย่างไร มีลักษณะอย่างไร ฯลฯ การที่เราจะรับรู้สิ่งเร้าที่สัมผัสได้นั้นจะต้องอาศัยประสบการณ์ของเราเป็นเครื่องช่วยในการตีความหมายหรือแปลความ

รศ.ดร.สาโรช โศภีรักษ์^(๒๒) ได้กล่าวเกี่ยวกับทฤษฎีการรับรู้ว่า การรับรู้เป็นผลเนื่องมาจากการที่มนุษย์ใช้อวัยวะรับสัมผัส (Sensory motor) ซึ่งเรียกว่าเครื่องรับ (Sensory) ทั้ง ๕ ชนิด คือ ตา หู จมูก ลิ้น และผิวหนัง จากการวิจัยมีการค้นพบว่าการรับรู้ของคนเกิดจากการเห็น ๗๕% จากการได้ยิน ๑๓% การสัมผัส ๖% กลิ่น ๓% และรส ๓% การรับรู้จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับสิ่งที่มีอิทธิพลหรือปัจจัยในการรับรู้ ได้แก่ ลักษณะของผู้รับรู้ ลักษณะของสิ่งเร้า เมื่อมีสิ่งเร้าเป็นตัวกำหนดให้เกิดการเรียนรู้ได้นั้นจะต้องมีการรับรู้เกิดขึ้นก่อน เพราะการรับรู้เป็นหนทางที่นำไปสู่การแปลความหมายที่เข้าใจกันได้ ซึ่งหมายถึงการรับรู้เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ ถ้าไม่มีการรับรู้เกิดขึ้น การเรียนรู้ย่อมเกิดขึ้นไม่ได้ การรับรู้จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดความคิดรวบยอด ทศนคติของมนุษย์อันเป็นส่วนสำคัญยิ่งในกระบวนการเรียนการสอน และการใช้สื่อการสอนจึงจำเป็นต้องให้เกิดการรับรู้ที่ถูกต้องมากที่สุดดังคำกล่าวของ ฉลองชัย สุรวัฒนบุรณ และวไลพร ภวภูตานนท์ ณ มหาสารคาม ที่กล่าวว่า การที่จะเกิดการเรียนรู้ได้นั้นจะต้องอาศัยการรับรู้ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากการได้รับประสบการณ์ การรับรู้มีกระบวนการที่ทำให้เกิดการรับรู้ โดยการนำความรู้เข้าสู่สมองด้วยอวัยวะสัมผัส และเก็บรวบรวมจดจำไว้สำหรับเป็นส่วนประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดมโนภาพและทัศนคติ ดังนั้นการมีสิ่งเร้าที่ดีและมีองค์ประกอบของการรับรู้ที่สมบูรณ์ถูกต้อง ก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีด้วยซึ่งการรับรู้เป็นส่วนสำคัญยิ่งต่อการรับรู้

โดยสรุป การรับรู้ หมายถึง กระบวนการที่มนุษย์ได้รับสิ่งกระตุ้นจากสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัวและประมวลผลออกมาโดยใช้ประสบการณ์ของตนร่วมด้วย

๒.๑.๒ กระบวนการของการรับรู้

การรับรู้ (Perception) คือ กระบวนการที่อวัยวะตอบรับความรู้สึกหรือตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม^(๒๓)

จำเนียร ช่วงโชติ^(๒๔) ได้กล่าวว่า กระบวนการของการรับรู้ ต้องประกอบด้วย

๑. การสัมผัส หมายถึง อาการที่อวัยวะรับสัมผัส รับสิ่งเร้าหรือสิ่งเร้าผ่านเข้ามากระทบกับอวัยวะสัมผัสต่างๆ เพื่อให้บุคคลรับรู้ภาวะแวดล้อมรอบตัว

๒. การแปลความหมายจากอาการสัมผัส คือ ส่วนที่สำคัญที่จะช่วยให้การแปลความนั้นถูกต้องเพียงใดซึ่งต้องอาศัยสติปัญญา ความเฉลียวฉลาด การสังเกต การตั้งใจ สนใจและคุณภาพจิตใจของบุคคลในขณะนั้น

๓. การใช้ความรู้เดิม หรือประสบการณ์ที่ผ่านมาเพื่อช่วยแปลความหมาย ได้แก่ ความคิด ความรู้และการทำหน้าที่ได้เคยปรากฏแก่ผู้นั้นมาแล้ว โดยอดีตความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมมีความสำคัญมากในการแปลความหมาย และในการแปลความหมายได้ดีต้องมีคุณลักษณะดังนี้ เป็นความรู้ที่แน่นอนถูกต้องชัดเจนและต้องมปริมาณมาก หมายถึงมีความรู้หลายๆ อย่างจึงจะช่วยแปลความหมายได้สะดวก

สติติ วงศ์สุวรรณค์^(๒๔) ได้กล่าวถึงลำดับขั้นตอนของการรับรู้ไว้ว่าการรับรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องเป็นไปตามขั้นตอนดังนี้

๑. สิ่งเร้ามากระทบสัมผัสอินทรีย์
๒. กระแสประสาทสัมผัสวิ่งไปยังประสาทส่วนกลางซึ่งอยู่ศูนย์กลางอยู่ที่สมอง
๓. สมองแปลความหมายออกมาเป็นความรู้ ความเข้าใจโดยอาศัยความรู้เดิม ความจำ ประสบการณ์เดิม เจตคติ ความต้องการ ปทัสถาน บุคลิกภาพ เซวรณ์ปัญญา

๒.๑.๓ ขั้นตอนของการรับรู้ (Perception Process) สามารถแบ่งได้เป็น ๔ ขั้นตอนดังต่อไปนี้^(๒๕)

๑. การเปิดรับข้อมูลที่ได้เลือกสรร (Selective Exposure) เกิดขึ้นเมื่อผู้บริโภคนึกเปิดโอกาสให้ข้อมูลเข้ามาสู่ตัวเอง เช่นการชมโฆษณาโดยไม่เปลี่ยนไปชมช่องอื่น
๒. การตั้งใจรับข้อมูลที่ได้เลือกสรร (Selective Attention) เกิดขึ้นเมื่อผู้บริโภคเลือกที่จะตั้งใจรับสิ่งกระตุ้นอย่างใดอย่างหนึ่ง
๓. ความเข้าใจในข้อมูลที่ได้เลือกสรร (Selective Comprehension) แม้ว่าผู้บริโภคนึกจะตั้งใจรับข่าวสาร แต่มิได้หมายความว่า ข่าวสารนั้นถูกตีความไปในทางที่ถูกต้องในขั้นนี้จึงเป็นการตีความหมายข้อมูลที่ได้รับ ว่ามีความเข้าใจตรงตามที่นักการตลาดกำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งการตีความขึ้นอยู่กับทัศนคติ ความเชื่อมั่นและประสบการณ์
๔. การเก็บรักษาข้อมูลที่ได้รับเลือกสรร (Selective Retention) หมายถึงการที่ผู้บริโภคนึกจดจำข้อมูลบางส่วนที่ได้เห็น ได้อ่าน ได้ยิน หลังจากเกิดการเปิดรับข้อมูลและเกิดความเข้าใจแล้ว

๒.๑.๔ ระดับของการรับรู้ (Perception Stages)^(๒๖) ได้กำหนดลำดับขั้นตอนของการรับรู้ต่างๆ ที่ซับซ้อนขึ้นตามระดับของการรับรู้ไว้ดังต่อไปนี้

๑. Field of Sensations คือ ในการเกิดการรับรู้ขึ้นแต่ละครั้ง จะมีการรับข้อมูลเข้ามามากกว่า ๑ อย่าง เช่น ในขณะที่ฟัง การบรรยาย เราจะเห็นทั้ง ผู้บรรยายได้ยิน เสียงของผู้บรรยาย และเห็น โสตทัศนอุปกรณ์ไปพร้อมกันในคราวเดียว
๒. Sensory Percept คือ ขั้นตอนที่มีการรับรู้ข้อมูลเพียงรูปร่างลักษณะเท่านั้น โดยยังไม่มี การเทียบเคียงกับสิ่งที่จดจำได้ (Recognition) เป็นขั้นตอนที่ยังไม่ทราบความหมาย เช่น เห็นวัตถุสิ่งหนึ่ง แล้วทราบแต่เพียงว่าเป็นผ้าที่มีรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า โดยที่ยังไม่รู้ว่าแท้จริงเด่นชัดสิ่งนั้นคือ ธงชาติ
๓. Meaningful Percept คือ ขั้นตอนที่มีการรับรู้ความหมายของสิ่งเร้า ซึ่งขั้นตอนนี้อาศัยการเทียบเคียงกับสิ่งที่จดจำได้ (Recognition) ที่อยู่ในความทรงจำ (Memory) เช่น เมื่อ ผ้าที่เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่เป็นแถบสี ๕ แถบ โดยมีแถบสีน้ำเงินใหญ่อยู่ตรงกลางถูกรูปประกอบด้วย แถบสีขาวและสีแดงตามลำดับ ให้ลักษณะที่เป็นริ้วแฉนวนอน ก็สามารถรับรู้ได้ว่าเป็น ธงชาติไทย

๒.๑.๕ ประเภทของการรับรู้

กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์^(๒๓) ได้กล่าวว่า การรับรู้แบ่งออกเป็น ๔ ประการ คือ

๑. การรับรู้ทางอารมณ์ หมายถึง การรับรู้ความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ

๒. การรับรู้ลักษณะของบุคคลต้องอาศัยข้อมูลประกอบกัน

๓. การรับรู้ลักษณะทางกายภาพ พฤติกรรม และคำบอกเล่า

๔. การรับรู้ภาพพจน์ของกลุ่มบุคคล หมายถึง มโนภาพหรือมโนคติของสิ่งต่างๆ ตามที่บุคคลรับรู้เป็นภาพที่อยู่ในความคิดหรือจินตนาการของบุคคล และบุคคลสามารถบอกลักษณะของภาพเหล่านั้นให้ผู้อื่นทราบได้ด้วยการรับรู้ปรากฏการณ์ทางสังคม เป็นการตีความหรือแปลความหมายสิ่งต่างๆ หรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ตามความเชื่อตนเอง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและอธิบายสิ่งต่างๆ เหล่านั้นได้ การรับรู้ปรากฏการณ์ทางสังคมขึ้นอยู่กับสาเหตุ ๒ ประการ คือ

๑. ระดับการรับรู้ หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ เชาวนปัญญาหรือความเฉลียวฉลาดแตกต่างกันย่อมจะตีความหมายหรือแปลความหมายต่อสิ่งต่างๆแตกต่างกัน

๒. การเปลี่ยนการรับรู้ คือ ถ้าผู้มีการรับรู้ต่ำได้มีโอกาสสนทนาหรืออภิปรายกับผู้ที่มีระดับการรับรู้สูง ก็อาจจะถูกผู้ที่มีระดับการรับรู้สูงเปลี่ยนแนวคิดหรือแนวการรับรู้ได้

เสาวลักษณ์ ทรงสงวน ได้กล่าวว่า การรับรู้ของบุคคลนั้นมีทั้งการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง การรับรู้บุคคลอื่น การรับรู้สังคมโดยสังคมเป็นตัวเราในลักษณะที่ก่อให้เกิดประสบการณ์ ซึ่งเป็นผลของการทำงานของระบบประสาทสัมผัสและมีภาพการจูงใจประสบการณ์ มีทั้งที่เป็นความรู้สึกความรู้สึกนี้จะบรรยายเป็นคำพูดไม่ได้ หรือประสบการณ์ที่อธิบายเป็นคำพูดได้ และสามารถถ่ายทอดเป็นคำพูดได้และถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟัง ได้ หรือในลักษณะของประสบการณ์ที่เป็น นามธรรม เป็นประสบการณ์ที่อธิบายเป็นคำพูดได้ยาก แต่สามารถที่จะอธิบายลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงถึงพฤติกรรมนี้ได้

โดยสรุป การรับรู้ หมายถึง กระบวนการที่มนุษย์ตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่มากกระตุ้น และประมวลผลรวมกับประสบการณ์ที่ตนเองมี โดยก่อนการที่เจ้าของสถานประกอบการจะตัดสินใจไปยื่นขออนุญาตประกอบกิจการนั้น การรับรู้เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยการศึกษานี้ได้ประเมินการรับรู้ของผู้ประกอบกิจการ ในส่วนของการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ ในเขตสุขภาพที่ ๑๐ ซึ่งจะทำให้ทราบแนวทาง รวมถึงการรับรู้เพื่อจะได้นำไปใช้ในการพัฒนาการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพต่อไป

๒.๒ แนวคิดทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Theory)^(๒๔)

นักอาชญาวิทยาได้พัฒนาแนวคิดและขอบเขตปรัชญาการบังคับใช้กฎหมายและการควบคุมสังคม (The Philosophy of Enforcing Laws and Social Control) ให้รวมตลอดไปถึงการควบคุมพฤติกรรม อันจะนำไปสู่การกระทำผิดด้วย สำหรับลักษณะที่สำคัญเกี่ยวกับปรัชญาการบังคับใช้กฎหมายและการควบคุมทางสังคมมี ๓ ประการ

๑. รัฐเป็นผู้ใช้มาตรการทางกฎหมาย เพื่อควบคุมความประพฤติและคุ้มครองพิทักษ์ผลประโยชน์ของสมาชิกในสังคมตามหลักกฎหมายมหาชนในสถานะที่รัฐ มีอำนาจเหนือราษฎรมีส่วนร่วมถึงกฎหมายเอกชน อันเป็นกฎหมายว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างราษฎรในสถานะเท่าเทียมกัน

๒. รัฐเป็นผู้ได้รับอำណัติมอบหมาย (Mandate) จัดสรรเจ้าหน้าที่ควบคุมรับผิดชอบ การปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและความผาสุกของชุมชนให้เป็นไปตามเจตนารมณ์และหลักกฎหมายอย่างเคร่งครัด

๓. การบังคับใช้กฎหมาย จะต้องบังคับใช้แก่สมาชิกในสังคมโดยเสมอภาค ภายใต้หลักนิติธรรม (Justice Under Law) ปราศจากความลำเอียงหรือรังเกียจเด็ดฉันท้โดยสิ้นเชิงเพื่อให้การบริหารงานยุติธรรม เป็นไปตามความมุ่งหมายของการบังคับใช้กฎหมายในอันที่จะควบคุมการทำความผิดที่เกิดขึ้นในสังคม นำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ และป้องกันอันตรายที่เกิดขึ้นแก่สมาชิกในสังคม จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทราบทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีอยู่ ๒ แนวทฤษฎี ได้แก่ แนวทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรม และแนวทฤษฎีกระบวนการนิติธรรม

๒.๓ พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙^(๒๙)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ” หมายความว่า สถานที่ที่สร้างขึ้นเพื่อดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) กิจการสปา อันได้แก่ บริการที่เกี่ยวกับการดูแลและเสริมสร้างสุขภาพโดยวิธีการบำบัดด้วยน้ำและการนวดร่างกายเป็นหลัก ประกอบกับบริการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงอีกอย่างน้อยสามอย่างเว้นแต่เป็นการดำเนินการในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล หรือการอาบน้ำนวดหรืออบตัวที่เป็นการให้บริการในสถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัวตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

(๒) กิจการนวดเพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมความงาม เว้นแต่การนวดเพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมความงามในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลหรือในหน่วยบริการสาธารณสุขของหน่วยงานของรัฐหรือการนวดที่เป็นการให้บริการในสถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัวตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

(๓) กิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ผู้อนุญาต” หมายความว่า อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

“ผู้รับอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

“ผู้ดำเนินการ” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการบริหารจัดการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

“ผู้ให้บริการ” หมายความว่า ผู้ได้รับการขึ้นทะเบียนให้ทำหน้าที่บริการเพื่อสุขภาพในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับปฏิบัติการหรือเทียบเท่าซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้การกำหนดค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่ง อาจกำหนดให้แตกต่างกัน โดยคำนึงถึงประเภทและขนาดของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตด้วยก็ได้กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ” ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการท่องเที่ยว อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา และผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถด้านบริการเพื่อสุขภาพ

ให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพคนหนึ่งเป็นเลขานุการและอีกไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นบุคคลวิกลจริต คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๖) รัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ มาตรา ๘ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้ และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามความในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนออนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต่อรัฐมนตรี

(๒) กำหนดมาตรการในการส่งเสริมสถานประกอบการเพื่อสุขภาพให้ได้มาตรฐาน ตลอดจนการส่งเสริมบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกกลุ่มให้เข้าถึงและได้รับประโยชน์

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์การรับรองวุฒิบัตรหรือประกาศนียบัตรที่ผู้ดำเนินการหรือผู้ให้บริการได้รับจากสถาบันการศึกษา หน่วยงาน หรือองค์กรต่างๆ

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์ การทดสอบและประเมินความรู้ความสามารถของผู้ดำเนินการ

(๕) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๒

ใบอนุญาตและการขึ้นทะเบียน

มาตรา ๑๒ ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพจากผู้อนุญาต

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต แบบใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต และการชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ให้เป็นไปตามแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงตามวรรคสอง รัฐมนตรีจะกำหนดโดยแยกใบอนุญาตตามประเภท หรือขนาดของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพก็ได้

มาตรา ๑๓ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต้องมีอายุ ไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๒) เป็นบุคคลวิกลจริต คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า เป็นผู้กระทำความผิดในความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี
- (๔) เป็นผู้เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่ออันเป็นที่รังเกียจแก่สังคม โรคพิษสุราเรื้อรัง หรือติดยาเสพติดให้โทษ

(๕) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

(๖) เป็นผู้เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ และยังไม่พ้นกำหนดสองปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามความในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๔ ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ผู้รับอนุญาตยื่นคำขอก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ และเมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้ว ให้ผู้ยื่นคำขอประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพนั้นต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตจากผู้อนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตลอดจนชำระค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ ให้ผู้รับอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพรายปีตามอัตรา หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และภายในระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ชำระค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ผู้อนุญาตสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพจนกว่าจะชำระค่าธรรมเนียม

ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามวรรคสองไม่ชำระค่าธรรมเนียมภายในหกเดือนนับแต่วันสั่งพักใช้ใบอนุญาต ให้ผู้อนุญาตสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๑๖ ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพสิ้นสุดลง เมื่อผู้รับอนุญาต

- (๑) ตาย เว้นแต่ได้ดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘ หรือสิ้นสุดความเป็นนิติบุคคล
- (๒) เลิกประกอบกิจการตามมาตรา ๑๙
- (๓) ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตามมาตรา ๑๕ วรรคสาม หรือมาตรา ๓๒ (๑) (๒) หรือ (๓) หรือวรรคสาม

มาตรา ๑๗ การโอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพให้แก่บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ ให้กระทำได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต

การขอโอนใบอนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๘ ในกรณีผู้รับอนุญาตถึงแก่ความตายและทายาทมีความประสงค์จะประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต่อไป ให้ผู้จัดการมรดกหรือทายาทซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๑๓ หรือในกรณีที่มีทายาทหลายคนให้ทายาทด้วยกันนั้นตกลงตั้งทายาทคนหนึ่งซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ ยื่นคำขอต่อผู้อนุญาตเพื่อขอรับโอนใบอนุญาตภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับอนุญาตตาย ถ้ามิได้ยื่นคำขอภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพนั้นสิ้นสุดลง

ในระหว่างระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้จัดการมรดกหรือทายาทซึ่งเป็นผู้ยื่นคำขอรับโอนใบอนุญาตเข้าประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพโดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบเสมือนผู้รับอนุญาต ทั้งนี้ จนกว่าผู้อนุญาตจะมีคำสั่งไม่อนุญาต

ถ้าผลการตรวจสอบปรากฏว่าผู้ยื่นคำขอมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ ให้ผู้อนุญาตมีคำสั่งอนุญาตแก่ผู้ยื่นคำขอ

การขอรับโอนและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๙ ผู้รับอนุญาตซึ่งประสงค์จะเลิกประกอบกิจการ ให้แจ้งให้ผู้อนุญาตทราบ พร้อมทั้งส่งคืนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพแก่ผู้อนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เลิกประกอบกิจการ

การเลิกประกอบกิจการไม่เป็นเหตุให้ผู้รับอนุญาตพ้นจากความรับผิดชอบที่มีตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ ผู้ใดประสงค์จะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ต้องได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการจากผู้อนุญาต

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต แบบใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต และการชำระ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ให้เป็นไปตามแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๑ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) ได้รับวุฒิบัตรหรือประกาศนียบัตรด้านการบริการเพื่อสุขภาพที่ได้รับการรับรองจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

(๓) ผ่านการทดสอบและประเมินความรู้ความสามารถจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลวิกลจริต คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๒) เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า เป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศหรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด ความผิดตาม

กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี

(๓) เป็นผู้เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่ออันเป็นที่รังเกียจแก่สังคม โรคพิษสุราเรื้อรัง หรือติดยาเสพติดให้โทษ

(๔) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ

(๕) เป็นผู้เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการและยังไม่พ้นกำหนดหนึ่งปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ

มาตรา ๒๒ ผู้ใดประสงค์จะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพให้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการต่อผู้อนุญาต

การขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๓ ผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์

(๒) ได้รับวุฒิบัตรหรือประกาศนียบัตรด้านการบริการเพื่อสุขภาพที่ได้รับการรับรองจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลวิกลจริต คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๒) เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี เว้นแต่ได้พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีก่อนวันยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

(๓) เป็นผู้เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่ออันเป็นที่รังเกียจแก่สังคม โรคพิษสุราเรื้อรัง หรือติดยาเสพติดให้โทษ

หมวด ๓

หน้าที่ของผู้อนุญาตและผู้ดำเนินการ

มาตรา ๒๔ ผู้อนุญาตต้องประกอบกิจการให้ตรงตามประเภทของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ระบุไว้ในใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

มาตรา ๒๕ การใช้ชื่อสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๖ มาตรฐานด้านสถานที่ ความปลอดภัย และการให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๗ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพประเภทใดต้องมีผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๘ ผู้อนุญาตมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) แสดงใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพไว้ในที่เปิดเผย และเห็นได้ง่าย ณ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

(๒) จัดให้มีผู้ดำเนินการอยู่ประจำสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตลอดเวลาทำการ พร้อมทั้งแสดงชื่อผู้ดำเนินการไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย

(๓) จัดทำทะเบียนประวัติผู้ดำเนินการและผู้ให้บริการ

(๔) รักษามาตรฐานด้านสถานที่ ความปลอดภัย และการให้บริการให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต

(๕) รับผู้ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการตามมาตรา ๒๒ เท่านั้นเข้าทำงานในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

(๖) ไม่โฆษณาเกี่ยวกับการให้บริการเพื่อสุขภาพในลักษณะ ดังต่อไปนี้

(ก) ใช้ข้อความโฆษณาอันเป็นเท็จหรือโอ้อวดเกินความเป็นจริง

(ข) โอ้อวดสรรพคุณของการบริการเพื่อสุขภาพ หรืออุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ อันเป็นส่วนประกอบในการให้บริการว่าสามารถบำบัด รักษาหรือป้องกันโรคได้ หรือใช้ถ้อยคำอื่นใดที่มีความหมายในทำนองเดียวกัน

(ค) โฆษณาในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับการให้บริการเพื่อสุขภาพ

(ง) โฆษณาที่มีลักษณะส่อไปในทางลามกอนาจาร

(๗) ควบคุมดูแลมิให้สถานประกอบการเพื่อสุขภาพก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อาศัยในบริเวณใกล้เคียง

(๘) ห้ามมิให้มีการจัดสถานที่หรือสิ่งอื่นใดสำหรับให้ผู้ให้บริการแสดงตนเพื่อที่สามารถเลือกผู้ให้บริการได้

(๙) ควบคุมดูแลมิให้มีการลักลอบหรือมีการค้าประเวณี หรือมีการกระทำหรือบริการที่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

(๑๐) ห้ามมิให้หรือยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการจำหน่ายหรือเสพเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือผลิตภัณฑ์ยาสูบในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

(๑๑) ห้ามมิให้หรือยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

(๑๒) ห้ามมิให้หรือยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอาการมีนเมาจนประพฤตินุญวายหรือครองสติไม่ได้เข้าไปในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพระหว่างเวลาทำการ

(๑๓) ห้ามมิให้หรือยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการนำอาวุธเข้าไปในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

มาตรา ๒๙ ผู้ดำเนินการมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำคู่มือปฏิบัติงานสำหรับบริการหรือคู่มือการใช้อุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ และพัฒนาผู้ให้บริการให้สามารถให้บริการได้ตามคู่มือที่จัดทำขึ้น

(๒) ควบคุมดูแลการบริการ อุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ให้ได้มาตรฐานถูกสุขลักษณะ และใช้ได้อย่างปลอดภัย

(๓) สอบถามและบันทึกข้อมูลสุขภาพพื้นฐาน และคัดกรองผู้รับบริการเพื่อจัดบริการที่เหมาะสมแก่สุขภาพของผู้รับบริการ

(๔) ควบคุมดูแลผู้ให้บริการให้ปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด และควบคุมดูแลมิให้ผู้ให้บริการออกไปให้บริการนอกสถานประกอบการเพื่อสุขภาพในเวลาทำงาน

(๕) จัดให้มีมาตรการดูแลความปลอดภัยในการทำงานและป้องกันมิให้ผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ และบุคคลซึ่งทำงานในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพถูกล่วงละเมิดทางเพศ นอกจากหน้าที่ที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้ผู้ดำเนินการมีหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) และ (๑๓) ด้วย

หมวด ๔

การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต และการลบชื่อออกจากทะเบียน

มาตรา ๓๐ เมื่อปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่า ผู้รับอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) กฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้รับอนุญาตดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

หากผู้รับอนุญาตไม่ดำเนินการแก้ไขภายในระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานต่อผู้อนุญาตเพื่อพิจารณา ในการนี้ ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพได้จนกว่าจะได้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง เมื่อผู้รับอนุญาตได้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องแล้วให้ผู้อนุญาตสั่งเพิกถอนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้น

ผู้รับอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตต้องหยุดประกอบกิจการตามที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต

มาตรา ๓๑ เมื่อปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่า ผู้ดำเนินการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง กฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้ดำเนินการปฏิบัติตามหน้าที่ของตนให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

หากผู้ดำเนินการไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานต่อผู้อนุญาตเพื่อพิจารณา ในการนี้ ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพได้จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง เมื่อผู้ดำเนินการได้ปฏิบัติให้ถูกต้องแล้ว ให้ผู้อนุญาตสั่งเพิกถอนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้น

ผู้ดำเนินการซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต

มาตรา ๓๒ อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาต เมื่อปรากฏว่า

(๑) ผู้รับอนุญาตขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖)

(๒) ผู้รับอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘ (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) หรือ (๑๓)

(๓) ผู้รับอนุญาตฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๓๐

(๔) ผู้ดำเนินการขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๑ ก. (๑) (๒) หรือ (๓) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑ ข. (๑) (๒) (๓) หรือ (๕)

(๕) ผู้ดำเนินการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๙ วรรคสอง

(๖) ผู้ดำเนินการฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๓๑

ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตเป็นบุคคลธรรมดา หากอธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตาม (๑) ให้สามารถประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพได้ต่อไปอีกหกสิบวันนับแต่วันที่อธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตเป็นนิติบุคคล และปรากฏต่อผู้อนุญาตว่าผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) ให้ผู้อนุญาตแจ้งให้ผู้รับอนุญาตแต่งตั้งบุคคลอื่นเข้าดำรงตำแหน่งแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หากผู้รับอนุญาตไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้อธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ให้บริการผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในมาตรา ๒๓ ให้ผู้อนุญาตลบชื่อผู้ให้บริการนั้นออกจากทะเบียน

มาตรา ๓๔ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาต คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต และคำสั่งลบชื่อออกจากทะเบียน ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งผู้รับอนุญาต ผู้ดำเนินการ หรือผู้ให้บริการทราบ แล้วแต่กรณี

การแจ้งคำสั่งตามวรรคหนึ่งให้นำหมวดว่าด้วยการแจ้งตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๕ **พนักงานเจ้าหน้าที่**

มาตรา ๓๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพในระหว่างเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เก็บอุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ที่ใช้ในการให้บริการเพื่อสุขภาพในปริมาณพอสมควรเพื่อเป็นตัวอย่างในการตรวจสอบหรือวิเคราะห์

(๓) ยึดหรืออายัดอุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ตลอดจนภาชนะบรรจุหีบห่อฉลาก และเอกสารกำกับ และเอกสารหรือวัตถุอื่นใดที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิด

(๔) มีหนังสือเรียกให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่

ให้ผู้รับอนุญาต ผู้ดำเนินการ ผู้ให้บริการ หรือบุคคลซึ่งเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพนั้นอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๓๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๖ การอุทธรณ์

มาตรา ๓๘ ในกรณีผู้อนุญาตไม่ออกใบอนุญาต ไม่ให้ต่ออายุใบอนุญาต ไม่ให้ออนใบอนุญาต หรือไม่รับขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการ ให้ผู้ขออนุญาต ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาต ผู้ขอรับโอนใบอนุญาตหรือผู้ขอขึ้นทะเบียนมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อปลัดกระทรวง ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งการไม่ออกใบอนุญาต การไม่ให้ต่ออายุใบอนุญาต การไม่ให้โอนใบอนุญาต หรือการไม่รับขึ้นทะเบียนแล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๙ ผู้รับอนุญาต ผู้ดำเนินการ หรือผู้ให้บริการ ซึ่งถูกพักใช้ใบอนุญาต ถูกเพิกถอนใบอนุญาต หรือถูกลบชื่อออกจากทะเบียน มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อปลัดกระทรวง ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือคำสั่งลบชื่อออกจากทะเบียน แล้วแต่กรณี

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต หรือคำสั่งลบชื่อออกจากทะเบียน

มาตรา ๔๐ การพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๓๙ ให้ปลัดกระทรวงพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว คำวินิจฉัยของปลัดกระทรวงให้เป็นที่สุด

หมวด ๗ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๑ ผู้ใดใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจว่า “สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ” “กิจการสปา” “นวดเพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมความงาม” หรือกิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามความใน (๓) ของบทนิยามคำว่า “สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ” ในมาตรา ๓ หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน ในประการที่อาจทำให้ประชาชนเข้าใจว่าเป็นสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ โดยมีได้เป็นผู้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท

มาตรา ๔๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๔๔ ผู้รับอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท

มาตรา ๔๕ ผู้รับอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๘ (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) หรือ (๑๓) หรือผู้ดำเนินการผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๙ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท

มาตรา ๔๖ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๔๘ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด

เมื่อผู้ต้องหาชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๒.๔ แนวทางการขออนุญาตประกอบกิจการ^(๓๐)

แนวทางการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๒.๔.๑ แนวทางการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพในเขตกรุงเทพมหานครและส่วนภูมิภาค

เพื่อให้การพิจารณาการขอรับใบอนุญาตฯ มีแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันผู้อนุญาตจึงได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ชื่อ คณะกรรมการพิจารณาการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ ก่อนเสนอความเห็นให้ผู้อนุญาตพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ทั้งนี้ เพื่อลดระยะเวลาการอนุญาตและเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ขอรับใบอนุญาต โดยไม่ต้องเสียเวลาในการนัดตรวจสถานที่ ซึ่งต้องใช้เวลาในการรอนานหลายเดือน ผู้อนุญาตจึงได้กำหนดแนวทาง การพิจารณาอนุญาต พิจารณาจากการตรวจมาตรฐานสถานประกอบการก่อนออกใบอนุญาต (ใช้แบบตรวจประเมินมาตรฐานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการ)

๒.๔.๒ หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการยื่นคำขอรับใบอนุญาตฯ

๑. เมื่อผู้ขอรับใบอนุญาตฯ ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (สพส. ๑) ณ ศูนย์บริการธุรกิจสุขภาพ (one stop service) ชั้น ๑ อาคารกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ หรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดโดยเจ้าหน้าที่ตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารตามแบบตรวจสอบเอกสารคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (แบบฟอร์ม ๑)

๒. ตรวจสอบหลักฐานคุณสมบัติและการรับรองว่าไม่มีลักษณะต้องห้ามของผู้ประกอบการ ผู้ให้บริการและผู้ดำเนินการ แล้วแต่กรณี

๓. ตรวจสอบเลขที่ตั้งของสถานประกอบการ เวลาเปิด-ปิดบริการ ที่ชัดเจนถูกต้องตามประเภทของกิจการ และผู้ให้บริการมีใบรับรองการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (สพส. ๑๔)

๔. กรณีเป็นกิจการสปา ต้องมีผู้ดำเนินการที่มีใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (สพส. ๙)

๕. เมื่อเอกสารหลักฐานตามแบบคำขอรับใบอนุญาตฯ ครบถ้วน เจ้าหน้าที่ออกใบรับคำขออนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (สพส. ๒) ให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาต หากเอกสาร

และหลักฐานไม่ครบถ้วน ผู้รับคำขอฯ ให้คำแนะนำแก่ผู้ขอรับใบอนุญาต เพื่อจัดเตรียมเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมให้ครบและนำมายื่นอีกครั้ง

๖. เมื่อเอกสารครบถ้วน ผู้รับคำขอฯ จึงออกไปรับคำขอฯ ให้ผู้ขอรับใบอนุญาต และลงบันทึกการตรวจเอกสารครบในแบบตรวจสอบเอกสารคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๗. ผู้รับคำขอฯ ณ ศูนย์บริการธุรกิจสุขภาพหรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด แจ้งแนวทางการตรวจประเมินมาตรฐานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตและให้คำแนะนำข้อควรปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

๘. ผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายในการตรวจประเมินตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสารคำขอ

ตามแบบฟอร์ม ๑ ในขั้นตอนนี้หากพบว่าต้องเพิ่มเติมเอกสารหรือปรับปรุงแก้ไข ต้องมีหนังสือแจ้งผู้ขอรับใบอนุญาตภายใน ๑๕ วัน นับจากวันที่ได้รับคำขอฯ ถ้าผู้ขอรับใบอนุญาตไม่ส่งเอกสารเพิ่มเติมหรือไม่แก้ไขภายใน ๓๐ วัน ให้จำหน่ายเรื่องออกจากสารบบ

๙. เมื่อตรวจสอบเอกสารหลักฐานครบถ้วน ผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายลงชื่อและวันเดือนปีที่ตรวจรับเอกสารครบในแบบฟอร์ม ๑ ซึ่งจะเป็นวันเริ่มต้นนับหนึ่งในกระบวนการพิจารณาคำขอรับใบอนุญาตฯ

๒.๔.๓ แนวทางในการพิจารณาอนุญาต

๑. เมื่อผู้รับผิดชอบงาน ตรวจสอบเอกสารครบถ้วนถูกต้องตามแบบฟอร์ม ๑ แล้วจะนัดหมายวัน เวลาที่จะเข้าตรวจสถานประกอบการ

๒. เมื่อถึงวันตรวจ เจ้าหน้าที่ตรวจประเมินลักษณะและมาตรฐานของสถานประกอบการและบันทึกภาพถ่าย ในแต่ละมาตรฐาน หากไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำหรือแจ้งให้ผู้ขอรับใบอนุญาตแก้ไข (ซึ่งอาจกำหนดระยะเวลาให้แก้ไข ภายในกรอบเวลาของกระบวนการพิจารณาอนุญาต) (กรอบเวลาอนุญาต ๖๐ วัน)

๓. ผู้ตรวจประเมินสรุปผลการตรวจ เสนอคณะกรรมการฯ ดังกล่าวข้างต้นพิจารณาให้ความเห็น

๔. คณะกรรมการฯ พิจารณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะแก่ผู้อนุญาตเพื่อพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการฯ หากผู้อนุญาตเห็นชอบให้ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ เจ้าหน้าที่จะแจ้งผลการพิจารณาเป็นหนังสือให้ผู้ขอรับใบอนุญาตฯ ทราบ เพื่อชำระค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการฯ

๕. กรณีที่คณะกรรมการฯ เห็นว่าไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จได้ในระยะเวลา ๖๐ วัน อาจขยายระยะเวลาออกไปได้อีกไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน และมีหนังสือแจ้งเหตุผลให้ผู้ขอรับใบอนุญาต ทราบก่อนครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว

๒.๔.๔ การแจ้งผลการพิจารณาและการชำระค่าธรรมเนียม

๑) กรณีผู้อนุญาตมีคำสั่งอนุญาต

๑. เจ้าหน้าที่แจ้งผลการพิจารณาเป็นหนังสือให้ผู้ขอรับใบอนุญาตฯ ทราบ และให้มาชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและการชำระ

ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ

๒. เมื่อผู้ขอรับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียม ผู้รับผิดชอบงานออกหลักฐานการชำระค่าธรรมเนียม (สพส. ๑๘) และนัดให้ผู้ขอรับใบฯ มารับใบอนุญาตภายใน ๗ วัน

๓. เจ้าหน้าที่จัดทำใบอนุญาตและสำเนาใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (ตามแบบที่กำหนดท้ายกฎกระทรวงการอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐) เสนอผู้อนุญาตลงนาม ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ชำระค่าธรรมเนียม พร้อมทั้งบันทึกทะเบียนประวัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพและลงข้อมูลสถิติในสมุดทะเบียน เพื่อเป็นฐานข้อมูลของหน่วยงาน

๔. ผู้ขอรับใบอนุญาตติดต่อขอรับใบอนุญาตที่ศูนย์บริการธุรกิจสุขภาพ

๕. กรณีผู้ขอรับใบอนุญาตไม่มาชำระค่าธรรมเนียมเมื่อครบกำหนด ๖๐ วัน ผู้รับผิดชอบงานเสนอความเห็นต่อผู้อนุญาต เพื่อกำหนดเรื่องออกจากสารบบ

๒) กรณีผู้อนุญาตมีคำสั่งไม่อนุญาต

๑. เจ้าหน้าที่แจ้งผลการพิจารณาเป็นหนังสือให้ผู้ขอรับใบอนุญาตทราบพร้อมทั้งเหตุผลและสิทธิอุทธรณ์ภายใน ๗ วัน ผู้ขอรับใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อปลัดกระทรวง ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งว่าไม่อนุญาต

๒. หากผู้ขอรับใบอนุญาตยื่นอุทธรณ์ ปลัดกระทรวงจะพิจารณาอุทธรณ์ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับคำอุทธรณ์

๓. หากพิจารณาไม่แล้วเสร็จ จะมีหนังสือแจ้งผู้อุทธรณ์ทราบและขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปไม่เกิน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว

๔. คำวินิจฉัยของปลัดกระทรวงถือเป็นที่สุด

๑. ช่องทางการให้บริการ

ลำดับ	สถานที่/ช่องทางการให้บริการ	ระยะเวลาเปิดให้บริการ
๑.	ศูนย์บริการธุรกิจสุขภาพ ชั้น ๑ อาคารกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ถนนสาทร南路 ๘ กระทรวงสาธารณสุข โทร ๐ ๒๑๙๓ ๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๒๒๖ หรือ ๑๘๑๐๖	เปิดให้บริการวันจันทร์-ศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดราชการหรือนักชัตฤกษ์) เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. (พัก ๑๒.๐๐ น. - ๑๓.๐๐ น.)
๒.	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด	เปิดให้บริการวันจันทร์-ศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดราชการหรือนักชัตฤกษ์) เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. (พัก ๑๒.๐๐ น. - ๑๓.๐๐ น.)

๒. ขั้นตอน ระยะเวลาและส่วนงานที่รับผิดชอบ

ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะเวลา	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
๑.	การยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (สพส.๑) หากเอกสารครบถ้วน เจ้าหน้าที่ที่รับคำขอ ออกใบรับคำขอให้แก่ผู้ขออนุญาต	๑ วัน	ศูนย์บริการธุรกิจสุขภาพ/ สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดทุกจังหวัด
๒.	การตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของเอกสารหรือหลักฐานประกอบคำขอรับใบอนุญาตฯ (สพส.๑) ที่ได้รับจากศูนย์บริการธุรกิจสุขภาพ - กรณีเอกสารหรือหลักฐานไม่ครบถ้วน ทำหนังสือแจ้งให้ผู้ประกอบการดำเนินการแก้ไขให้เสร็จ	๑๕ วันนับแต่ วันที่รับคำขอ ๓๐ วัน นับแต่ได้ตรวจสอบ เอกสาร/หลักฐาน	กองสถานประกอบการเพื่อ สุขภาพ/สำนักงาน สาธารณสุขจังหวัด ทุกจังหวัด
๓.	การพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการฯ ๑) พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจและประเมินมาตรฐานโดยนัดตรวจสถานที่กรณีสถานประกอบการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน พนักงานเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามมาตรฐาน ๒) นำเสนอผลการตรวจประเมินแก่คณะกรรมการฯ เพื่อเสนอความเห็นต่อผู้อนุญาต	๕๓ วันนับแต่ วันที่ได้รับคำขอ	กองสถานประกอบการเพื่อ สุขภาพ/สำนักงาน สาธารณสุขจังหวัด ทุกจังหวัด
๔.	๑) กรณีผู้อนุญาตเห็นชอบให้อนุญาตฯ เจ้าหน้าที่แจ้งผลการพิจารณาต่อผู้ขอรับใบอนุญาตฯ เพื่อให้มาชำระค่าธรรมเนียม ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง ๒) กรณีมีคำสั่งไม่อนุญาต ผู้รับผิดชอบงานทำหนังสือแจ้งผู้ขอรับใบอนุญาตทราบพร้อมแจ้งสิทธิอุทธรณ์	๗ วัน ๗ วันนับแต่มีคำสั่ง	กองสถานประกอบการเพื่อ สุขภาพ/ สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด ทุกจังหวัด
๕.	หรือกรณีพิจารณาไม่แล้วเสร็จอาจขยายระยะเวลาการพิจารณาออกไปได้อีกไม่เกิน ๒ ครั้งๆ ละไม่เกิน ๓๐ วัน	๖๐ วัน	กองสถานประกอบการเพื่อ สุขภาพ / สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด ทุกจังหวัด

๒. ขั้นตอน ระยะเวลาและส่วนงานที่รับผิดชอบ (ต่อ)

ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะเวลา	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
๖.	<p>การชำระค่าธรรมเนียมฯ</p> <p>๑) ผู้ขออนุญาต ยื่นคำร้องชำระค่าธรรมเนียม อนุญาตประกอบกิจการฯ และค่าธรรมเนียม รายปี ตามแบบฟอร์ม (สพส.๑๗)</p> <p>๒) เจ้าหน้าที่รับแบบคำขอชำระค่าธรรมเนียมฯ (สพส.๑๗) พร้อมทั้งออกหลักฐานการชำระ ค่าธรรมเนียมฯ (สพส.๑๘) ให้ผู้ขอรับใบอนุญาต</p> <p>๓) ผู้ขอรับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียม</p> <p>๔) ผู้ขอชำระค่าธรรมเนียมนำหลักฐานการชำระ เงินมาติดต่อบริษัทรับใบอนุญาต ซึ่งจะนัดมา รับภายใน ๗ วัน หลังชำระเงิน</p>	๑ วัน	ศูนย์บริการธุรกิจสุขภาพ งานสถานประกอบการเพื่อ สุขภาพ/ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ทุกจังหวัด
๗.	<p>ผู้ขอรับใบอนุญาตฯรับใบอนุญาตประกอบกิจการ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ และสติ๊กเกอร์ มาตรฐาน สบส.</p>	๑ วัน	ศูนย์บริการธุรกิจสุขภาพ/ สำนักงาน สาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด

๓. รายการเอกสาร หลักฐานประกอบ

ลำดับ	ชื่อเอกสาร	หน่วยงานภาครัฐผู้ออกเอกสาร
๑. เอกสารหลักฐานผู้ประกอบการ (กรณีนิติบุคคล ต้องเป็นผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลตามที่ระบุในหนังสือบริคณห์สนธิ)		
๑.๑	สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน	กรมการปกครอง
๑.๒	สำเนาทะเบียนบ้าน	กรมการปกครอง
๑.๓	ใบรับรองแพทย์ (ฉบับจริง ซึ่งออกไม่เกินหกเดือน และต้องมีการประทับตราจากหน่วยงาน/คลินิกที่รับรอง)	สถานพยาบาลภาครัฐ หรือสถานพยาบาลภาคเอกชนที่ถูกต้องตามกฎหมาย
๑.๔	สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท (หนังสือบริคณห์สนธิ) พร้อมสำเนาบัญชีผู้ถือหุ้น วัตถุประสงค์และผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคล (กรณียื่นในนามนิติบุคคล) และวัตถุประสงค์การจัดตั้งบริษัทต้องระบุกิจการนวดเพื่อสุขภาพหรือสปา)	กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
๑.๕	ใบมอบอำนาจ(กรณีผู้ประกอบการหรือนิติบุคคลมอบหมายให้บุคคลอื่นทำแทนตน - สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้มอบอำนาจ - สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้รับมอบ	
๒. เอกสารหลักฐานสถานที่ที่ตั้งสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ		
๒.๑	แผนที่แสดงบริเวณที่ตั้งสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ	
๒.๒	แบบแปลนหรือแผนผังสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ยื่นคำขอฯที่สามารถคำนวณพื้นที่ได้	
๒.๓	เอกสารแสดงความเป็นเจ้าของอาคาร กรณีผู้ยื่นคำขอไม่ใช่เจ้าของอาคารหรือสถานที่ตั้ง ต้องมีสัญญาเช่าหรือหนังสือยินยอมให้ใช้อาคารจากเจ้าของอาคารหรือหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ (สัญญาเช่าที่ยังไม่หมดอายุ/หนังสือยินยอมให้ใช้สถานที่)	

๓. รายการเอกสาร หลักฐานประกอบ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อเอกสาร	หน่วยงานภาครัฐผู้ออกเอกสาร
๓. เอกสารหลักฐานผู้ให้บริการ		
๓.๑	บัญชีรายชื่อผู้ให้บริการ	
๓.๒	สำเนาใบรับรองการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการ	กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ/ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุก จังหวัด
๓.๓	สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้ให้บริการ	กรมการปกครอง
๓.๔	หลักฐานอื่นๆ (ถ้ามี) เช่น ใบสำคัญการเปลี่ยนชื่อ-สกุล ทะเบียน สมรส เป็นต้น	กรมการปกครอง
๔. เอกสารหลักฐานผู้ดำเนินการสปา (กรณีขอใบอนุญาตประกอบกิจการสปา)		
๔.๑	แบบแสดงความจำนองเป็นผู้ดำเนินการกิจการสปา	กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
๔.๒	สำเนาใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ	กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ/ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุก จังหวัด
๔.๓	สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้ดำเนินการ	กรมการปกครอง
๔.๔	หลักฐานอื่นๆ (ถ้ามี) เช่น ใบสำคัญการเปลี่ยนชื่อ-สกุล ทะเบียน สมรส เป็นต้น	กรมการปกครอง

๔. ค่าธรรมเนียม

ลำดับ	รายละเอียดค่าธรรมเนียม	ค่าธรรมเนียม (บาท)
๑.	ใบอนุญาต/ต่ออายุ ประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ประเภทกิจการ นวดเพื่อสุขภาพ สำหรับพื้นที่การให้บริการ ๑) ไม่เกิน ๑๐๐ ตร.ม. ๒) ไม่เกิน ๒๐๐ ตร.ม. ๓) ไม่เกิน ๔๐๐ ตร.ม. ๔) เกิน ๔๐๐ ตร.ม.	๕๐๐ ๑,๕๐๐ ๓,๐๐๐ ๕,๐๐๐
๒.	ใบอนุญาต/ต่ออายุ ประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ประเภทกิจการ สปา สำหรับพื้นที่การให้บริการ ๑) ไม่เกิน ๑๐๐ ตร.ม. ๒) ไม่เกิน ๒๐๐ ตร.ม. ๓) ไม่เกิน ๔๐๐ ตร.ม. ๔) เกิน ๔๐๐ ตร.ม.	๑,๐๐๐ ๓,๐๐๐ ๖,๐๐๐ ๑๐,๐๐๐
๓.	ใบอนุญาต/ต่ออายุ ประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ประเภทกิจการ นวดเพื่อเสริมความงามสำหรับพื้นที่การให้บริการ ๑) ไม่เกิน ๑๐๐ ตร.ม. ๒) ไม่เกิน ๒๐๐ ตร.ม. ๓) ไม่เกิน ๔๐๐ ตร.ม. ๔) เกิน ๔๐๐ ตร.ม.	๕๐๐ ๑,๕๐๐ ๓,๐๐๐ ๕,๐๐๐

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาจึงได้ค้นคว้างานวิจัยและวรรณกรรมที่มีความใกล้เคียง หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกันกับเรื่องที่ทำการศึกษามาอ้างอิง โดยสรุปได้ดังนี้

เมธี ชุ่มศิริ^(๓๑) ศึกษาการประเมินการควบคุมสถานที่จำหน่ายอาหารตามข้อกำหนดท้องถิ่นกรณีศึกษาเทศบาลเมืองราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการสถานที่จำหน่ายอาหาร ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ ๖๘.๓ อายุระหว่าง ๓๐ ถึง ๔๙ ปี ร้อยละ ๕๔.๙ ระยะเวลาที่ดำเนินกิจการช่วง ๑-๕ ปีมากที่สุด เป็นจำนวนร้อยละ ๔๓.๙ การศึกษาระดับมัธยมศึกษามากที่สุด ร้อยละ ๔๒.๗ การประเมินโดยภาพรวมระดับการรับรู้ด้านกฎหมายและเทศบัญญัติเทศบาลเมืองราชบุรี ของผู้ประกอบการสถานที่จำหน่ายอาหาร ทั้งเรื่องหลักสุขาภิบาลอาหารและกฎหมาย อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับความรู้ด้านกฎหมายและเทศบัญญัติผู้ประกอบการสถานที่จำหน่ายอาหารมีความรู้ อยู่ในระดับน้อยผ่านเกณฑ์ความรู้เพียงร้อยละ ๓๐.๕ ในส่วนการสังเกตการปฏิบัติตามหลักสุขาภิบาลอาหารที่กำหนดไว้ในเทศบัญญัติอยู่ในระดับดีมาก มีข้อที่ต้องปรับปรุง คือ เรื่องการแสดงใบอนุญาตซึ่งถือเป็นเงื่อนไขข้อกำหนดด้านกฎหมาย พบว่าไม่มีการแสดงแม้แต่รายเดียว สรุปการประเมินในภาพรวมแล้วพบว่า ผู้ประกอบการรับรู้และมีความรู้ ในเรื่องกฎหมายและเทศบัญญัติเทศบาลเมืองราชบุรีอยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย สำหรับการปฏิบัติตามเทศบัญญัติด้านสุขาภิบาลอาหารจะทำได้ดีมาก ถูกต้องตามที่กำหนดไว้เป็นหลักเกณฑ์ แต่จะไม่ได้ปฏิบัติในกรณีที่เป็นเงื่อนไขข้อกำหนดด้านกฎหมาย

สุนทรตรา จันทบุรี^(๓๒) ศึกษาโอกาสและความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจสปาและนวดแผนไทย พบว่า ธุรกิจสปาและนวดแผนไทยเป็นธุรกิจที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มในอนาคตที่ดีทั้งในกลุ่มลูกค้าชาวไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เป็นธุรกิจที่ไม่ต้องใช้งบลงทุนสูง พนักงานนวดของไทยมีฝีมือและมีความชำนาญ และเป็นธุรกิจที่ได้รับประโยชน์จากการสนับสนุนอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของภาครัฐ เพราะสปาและนวดแผนไทยเป็นธุรกิจหนึ่งที่อยู่ในห่วงโซ่อุตสาหกรรมท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาเรื่องพนักงานนวดที่มีฝีมือมีจำนวนไม่เพียงพอ ปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ประกอบการที่ทำธุรกิจแอบแฝงและสร้างความเสียหายให้กับภาพลักษณ์ของธุรกิจสปาและนวดแผนไทยของไทย ซึ่งถ้าสามารถแก้ไขปัญหเหล่านี้ได้จะทำให้ธุรกิจสปาและนวดแผนไทยของไทยมีความเข้มแข็งและเติบโตอย่างยั่งยืน

ขวัญใจ จิรัฐจินดา^(๓๓) ศึกษา การปฏิบัติตามกฎหมายของธุรกิจสปาเพื่อสุขภาพในกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ประกอบการมีความรู้ในการทำธุรกิจสปาเพื่อสุขภาพ ร้อยละ ๙๔.๔ มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ร้อยละ ๕๐.๐ อยู่ในระดับสูง และความรู้ในการทำธุรกิจสปาเพื่อสุขภาพมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = ๐.๐๐๔) และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = ๐.๐๐๗) และพบว่าจำนวนบุคลากรมีไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น หน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณจากกระทรวงสาธารณสุขอย่างเพียงพอและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานมีเพียงพอ

นายแพทย์ฉันท ครุฑกุล และคณะ^(๓๔) การศึกษาแนวทาง มาตรการ และข้อเสนอแนะทางกฎหมายเพื่อใช้กำกับธุรกิจสถานประกอบการเพื่อสุขภาพในประเทศไทย พบว่า ๑) การดำเนินธุรกิจของสถานประกอบการกิจการสปา นวด และนวดเพื่อเสริมสวยที่ได้รับมาตรฐานสพส. คือ มีจำนวนพนักงานทั้งหมดที่ทำงานในสถานประกอบการอยู่ระหว่าง ๑-๕ คน (ร้อยละ ๖๐.๕๖) ทุกกิจการขอรับรองมาตรฐานสพส. เพราะได้รับความน่าเชื่อถือจากผู้ใช้บริการ ระดับความยากจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานสพส. ทุกกิจการอยู่ในระดับน้อย ระดับความยากจากการปฏิบัติตามข้อบังคับการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของกิจการสปาอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย ๒.๓๕) กิจการนวดและนวดเสริมสวยอยู่ในระดับน้อย ๒) การดำเนินการธุรกิจของสถานประกอบการกิจการสปา นวด และนวดเพื่อเสริมสวยที่ไม่ได้รับมาตรฐานสพส. คือ มีจำนวนพนักงานทั้งหมดที่ทำงานในสถานประกอบการอยู่ระหว่าง ๑-๕ คน (ร้อยละ ๕๔.๓๘) ทุกกิจการไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานสพส. เพราะไม่ได้ยื่นขอรับรองมาตรฐาน เพราะไม่เห็นความจำเป็นของการขอรับรองมาตรฐาน ทุกกิจการไม่ทราบถึงการได้รับยกเว้นภาษีสรรพสามิตเมื่อกิจการผ่านมาตรฐานสพส. ทุกกิจการไม่ทราบถึงการถูกกำหนดให้เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ และทุกกิจการไม่ทราบถึงการได้รับใบอนุญาตการประกอบกิจการของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ ทั้งนี้เมื่อกิจการผ่านมาตรฐานสพส. ๓) ปัญหาและอุปสรรคในการกำกับดูแลและควบคุมกิจการตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขฯ คือ การค้าประเวณีแอบแฝงในสถานประกอบการ, การบริการที่ไม่ได้มาตรฐาน ,เจ้าหน้าที่ไม่บังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่อย่างเคร่งครัด มีแนวทางแก้ไข คือเจ้าหน้าที่ควรบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่อย่างเคร่งครัด และพัฒนามาตรฐานการบริการของสถานประกอบการในประเทศให้เข้าสู่มาตรฐาน,ออกมาตรการเพิ่มเติมเพื่อที่จูงใจ

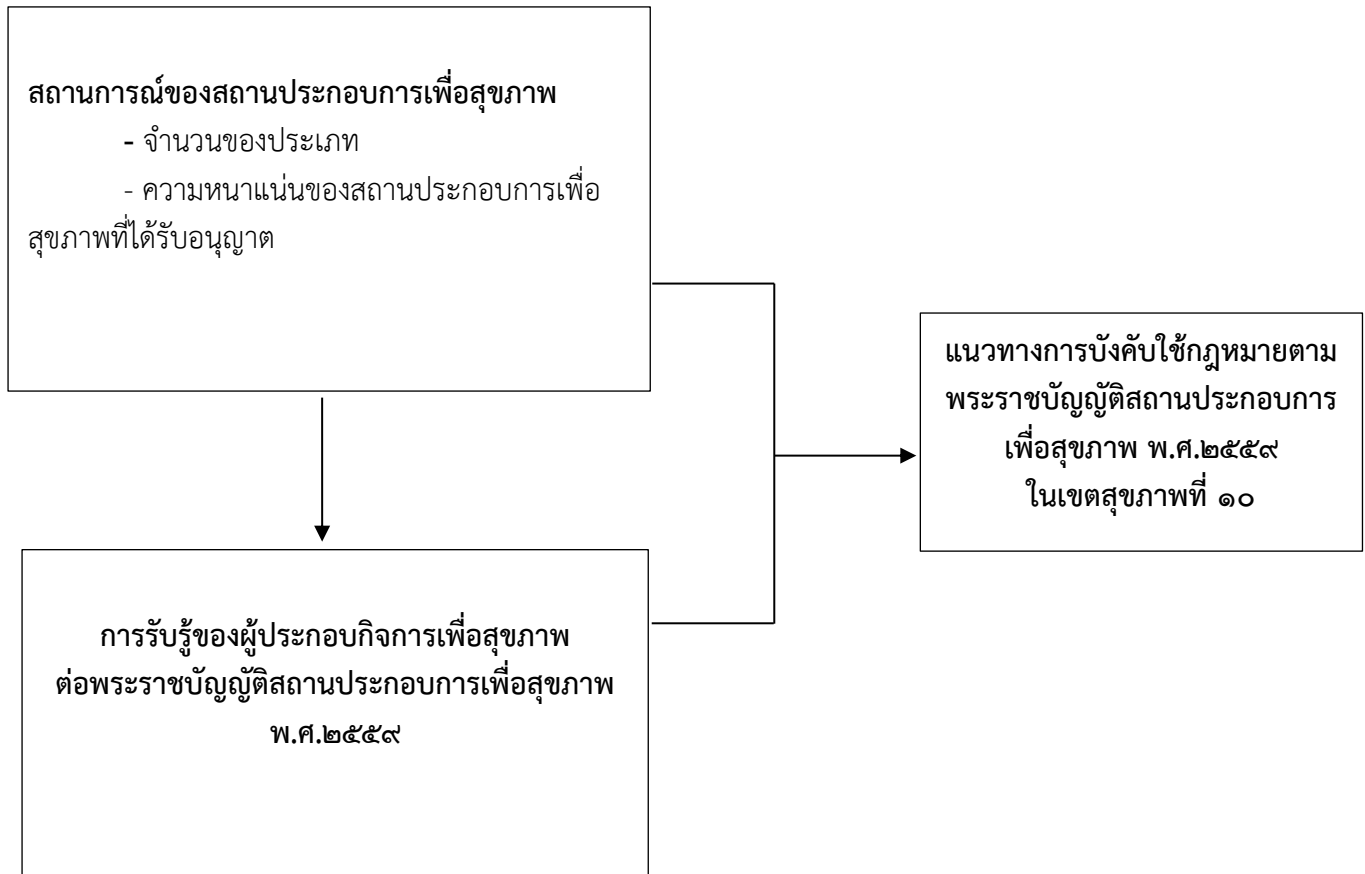
ไพฑูรย์ หอมสุวรรณ^(๓๕) ศึกษา มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภค : ศึกษากรณีผู้ใช้บริการธุรกิจนวดและสปาเพื่อสุขภาพ พบว่า ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการนวดของไทยมีหลากหลายประเภทได้แก่ การนวดแผนไทย การนวดเพื่อบำบัดและรักษาโรค นวดแผนโบราณ นวดเฉพาะจุด นวดจับเส้น สถานบริการ อบ อบ นวด และสปาเพื่อสุขภาพ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการนวดเหล่านี้จะมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ เห็นได้จากกิจการสปาเพื่อสุขภาพ ล้วนสามารถเปิดสถานประกอบการได้แทบทุกพื้นที่ ไม่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบหรือข้อบังคับใด ๆ ห้ามหรือควบคุมการดำเนินกิจการของธุรกิจเหล่านี้ เจ้าหน้าที่ของรัฐมิได้ติดตามตรวจสอบหรือควบคุมดูแลการประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับการนวดภายในสถานประกอบการธุรกิจเหล่านั้นโดยเฉพาะ

ศุภฎี อายุวัฒน์ และวณิชชา ณรงค์ชัย^(๓๖) ศึกษา การประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์พ.ศ. ๒๕๕๑ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดอุดรธานีและจังหวัดขอนแก่น) กรณีผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ สถานการณ์การปฏิบัติและผลการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ พบว่า ผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในอุดรธานี ขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในเวลาห้ามจำหน่าย ถึงร้อยละ ๘๐ และ ๓ ใน ๔ ของผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ของทั้งสองพื้นที่ไม่รู้ว่าผิดระเบียบเวลาจำหน่าย และใช้เหตุผลนี้ขายให้กับเด็กอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี สำหรับ การรับรู้ของผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ต่อ

พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ พบว่า ผู้จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ประมาณร้อยละ ๗๕ ในสองพื้นที่ มีการรับรู้ในมาตรการห้ามจำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในสถานื่บางประเภทในระดับมาก ส่วนการรับรู้เกี่ยวกับมาตรการห้ามจำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในบางเวลา ผู้จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่มีการรับรู้อยู่ในระดับต่ำ จากผลการศึกษาครั้งนี้ ควรมีมาตรการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ตลอดจนพัฒนากระบวนการบังคับใช้กฎหมาย ให้มีความเข้มงวดในการควบคุมการจำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

ภัทรพล จึงสมเจตไพศาล^(๓๗) ศึกษา การบังคับใช้พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ พบว่า ภายหลังกการบังคับใช้พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีการออกอนุบัญญัติ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องเพื่อลดปัญหาบางส่วนในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติฯ รวม ๑๗ ฉบับ มีกิจการที่ต้องขออนุญาตประกอบด้วยกิจการสปา นวดเพื่อสุขภาพ และนวดเพื่อเสริมความงาม โดยมีผู้รับอนุญาตประกอบกิจการทั้งสิ้นจำนวน ๗,๑๐๒ ราย จากผู้ยื่นขอใบอนุญาตจำนวน ๘,๒๙๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๖๔ ส่วนใหญ่เป็นกิจการนวดเพื่อสุขภาพ ในขณะที่จำนวนผู้ดำเนินการสปาที่ได้รับใบอนุญาตมีจำนวนทั้งสิ้น ๔,๑๐๕ ราย โดยเป็นผู้ยื่นขออนุญาตตามบทเฉพาะกาลจำนวน ๒,๗๕๙ ราย และเป็นผู้ที่สอบผ่านตามประกาศคณะกรรมการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ จำนวน ๒,๔๑๔ ราย ส่วนผู้ให้บริการที่ขึ้นทะเบียนมีจำนวนทั้งสิ้น ๘๗,๖๗๗ รายโดยขึ้นทะเบียนที่กรุงเทพมหานคร เป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ เพื่อให้ผู้ให้บริการมีคุณภาพตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติฯ ยังมีการรับรองหลักสูตรของสถาบันการศึกษา หน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ จำนวนทั้งสิ้น ๕๓๙ ลำดับหลักสูตร จากจำนวน ๒๒๒ สถาบัน และในการจัดประชุมชี้แจงการประกาศใช้พระราชบัญญัติฯ ให้กับสาธารณชน พบว่า ทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ให้บริการ ผู้ดำเนินการ และผู้ประกอบการยังคงมีข้อคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ อยู่หลายประเด็น จากผลการศึกษาดังกล่าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งรัดให้สถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ยังไม่ได้ขอรับใบอนุญาตให้เข้ามาขอรับใบอนุญาตโดยเร่งด่วนและดำเนินคดีอาญากรณีที่สถานประกอบการเพื่อสุขภาพไม่มีใบอนุญาต รวมทั้งควรส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาพัฒนาระบบการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นคุณภาพและมีระบบการติดตามผลหลังการศึกษา เพื่อเป็นการควบคุมคุณภาพการศึกษาและพัฒนาผู้ให้บริการที่ได้รับการขึ้นทะเบียน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายศูนย์กลางทางการแพทย์ของประเทศ

๒.๖ กรอบแนวคิด



บทที่ ๓ วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษา เรื่อง การประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายตาม พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ ในเขตสุขภาพที่ ๑๐ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ซึ่งมีวิธีดำเนินการศึกษา รายละเอียด ดังต่อไปนี้

- ๓.๑ รูปแบบการศึกษา
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

๓.๑ รูปแบบการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อวิเคราะห์การประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายตาม พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ ในเขตสุขภาพที่ ๑๐

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร เป็นผู้ประกอบกิจการของ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ จำนวน ๑๕๖ แห่ง ในเขตสุขภาพที่ ๑๐ จาก ๕ จังหวัด คือจังหวัด อุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร อำนาจเจริญ และ มุกดาหาร ที่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙

การสุ่มตัวอย่าง

การคำนวณขนาดตัวอย่างและขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้คำนวณกลุ่มตัวอย่างจากสูตรทาโรยามาเน่ (Taro Yamane)

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง เท่ากับ ๘%

$$\text{แทนค่าในสูตร } n = \frac{156}{1 + 156(0.08)^2}$$

$$n = 78$$

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ผู้เป็นผู้ประกอบกิจการของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ จำนวน ๗๘ คน ในเขตสุขภาพที่ ๑๐ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการจับสลากของรายชื่อประชากรทั้งหมด ดังรายละเอียดในตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ จำนวนกลุ่มตัวอย่างของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้รับอนุญาต ในเขตสุขภาพที่ ๑๐ จำแนกตามจังหวัด (n = ๗๘)

ข้อมูลสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
อุปราชธานี	๖๑	๓๐
ศรีสะเกษ	๕๐	๒๕
ยโสธร	๙	๕
อำนาจเจริญ	๑๙	๑๐
มุกดาหาร	๑๗	๘
รวม	๑๕๖	๗๘

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสำรวจข้อมูลของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้รับอนุญาต และแบบสอบถามผู้ประกอบกิจการ ในเขตสุขภาพที่ ๑๐ ที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาและสร้างเครื่องมือขึ้น โดยมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา ประกอบด้วยจำนวน ๓ คน จากกองสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ และกองสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

๑. แบบสำรวจ : สถานการณ์ของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ จำนวนของประเภท และความหนาแน่นของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้รับอนุญาต

๒. แบบสอบถามผู้ประกอบกิจการ ประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป จำนวน ๖ ข้อ

ส่วนที่ ๒ การรับรู้เกี่ยวกับกฎหมาย จำนวน ๑๐ ข้อ

โดยแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจะแบ่งเป็นแบบสอบถามการรับรู้ ของผู้ประกอบกิจการเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ โดยใช้คำถามแบบให้เลือกตอบใช่หรือไม่ใช่ ซึ่งมีเกณฑ์ในการวัดและการแปลผลการศึกษาดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบใช่ ได้คะแนน ๑ คะแนน

ตอบไม่ใช่ ได้คะแนน ๐ คะแนน

เกณฑ์การให้แปลผลการรับรู้

คะแนน ๘ - ๑๐	(ร้อยละ ๘๑ - ๑๐๐)	แสดงว่า มีการรับรู้ในระดับมาก
คะแนน ๔ - ๘	(ร้อยละ ๕๐ - ๘๐)	แสดงว่า มีการรับรู้ในระดับพอใช้
คะแนนน้อยกว่า ๔	(ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐)	แสดงว่า มีการรับรู้ในระดับน้อย

ส่วนที่ ๓ ข้อเสนอแนะของผู้ประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องต่อพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านสถานประกอบการเพื่อสุขภาพจังหวัด ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ขอความร่วมมือเพื่อเป็นผู้ประสานงานในการเก็บข้อมูล
๒. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแบบสอบถาม ผู้เก็บข้อมูลเป็นผู้แนะนำความเป็นมา วิธีการตอบแบบสอบถาม และอธิบายนิยามศัพท์ที่สำคัญก่อนการดำเนินการเก็บข้อมูล
๓. เก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ในพื้นที่เป้าหมาย
๔. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้ เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้อง และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
๕. สรุปผลและจัดทำรายงาน

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

๓.๕.๑ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณการวิเคราะห์ข้อมูลของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพได้รับอนุญาตประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ โดยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าความถี่ ร้อยละ

๓.๕.๒ สถิติที่ใช้

โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละและนำเสนอในรูปแบบของแผนภูมิตาราง

บทที่ ๔ ผลการศึกษา

การศึกษา การประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายตาม พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ ในเขตสุขภาพที่ ๑๐ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ การรับรู้ของผู้ประกอบกิจการเพื่อสุขภาพและข้อเสนอการบังคับใช้กฎหมาย กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประกอบกิจการของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ จำนวน ๗๘ แห่ง จาก ๕ จังหวัด เครื่องมือเป็นแบบสำรวจข้อมูลและแบบสอบถาม เก็บข้อมูลและได้กลับคืนจำนวน ๕๖ แห่ง อัตราตอบกลับร้อยละ ๗๑.๘ สถิติที่ใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ซึ่งมีผลการศึกษา ดังนี้

๔.๑. ผลการศึกษาสถานการณ์ของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการเพื่อสุขภาพ

๔.๒ ผลการศึกษาการรับรู้ของผู้ประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องต่อพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๔.๓ ผลการศึกษาข้อเสนอการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๔.๑ ผลการศึกษาสถานการณ์ของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการเพื่อสุขภาพ

ผลการสำรวจสถานการณ์ของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ จำนวน ๕๖ แห่งในเขตสุขภาพที่ ๑๐ จำแนกตามประเภทและความหนาแน่นของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ดังนี้

๔.๑.๑ ประเภทของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้รับอนุญาต พบว่า ส่วนใหญ่เป็นประเภท นวดเพื่อสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๔ รองลงมาเป็นประเภทสปาเพื่อสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ ๓.๖ ตามตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ จำนวนร้อยละของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้รับอนุญาต จำแนกตามประเภทสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (n = ๕๖)

ข้อมูลสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ	จำนวน(แห่ง)	ร้อยละ
นวดเพื่อสุขภาพ	๕๔	๙๖.๔
สปาเพื่อสุขภาพ	๒	๓.๖
รวม	๕๖	๑๐๐.๐

๔.๑.๒ ความหนาแน่นของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ จำแนกตามจังหวัดในเขตสุขภาพที่ ๑๐ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดอุบลราชธานี คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๓ รองลงมาคือจังหวัดศรีสะเกษ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๑ และจังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดมุกดาหาร คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕ และ ๑๐.๗ ตามลำดับ น้อยสุดคือจังหวัดยโสธร คิดเป็นร้อยละ ๕.๔ ตามตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ จำนวนร้อยละ ความหนาแน่นของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้รับอนุญาต ในเขตสุขภาพที่ ๑๐ จำแนกตามจังหวัด (n = ๕๖)

ความหนาแน่นของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
อุบลราชธานี	๒๒	๓๙.๓
ศรีสะเกษ	๑๘	๓๒.๑
ยโสธร	๓	๕.๔
อำนาจเจริญ	๗	๑๒.๕
มุกดาหาร	๖	๑๐.๗
รวม	๕๖	๑๐๐.๐

๔.๒ ผลการศึกษาการรับรู้ของผู้ประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องต่อพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

ผลการศึกษาการรับรู้ของผู้ประกอบกิจการ จำนวน ๕๖ คน ในเขตสุขภาพที่ ๑๐ จำแนกเป็น ๒ ส่วน คือข้อมูลส่วนบุคคล และการรับรู้ของผู้ประกอบกิจการ ดังนี้

๔.๒.๑ ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบกิจการ จำนวน ๕๖ คน พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ประกอบกิจการเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๘๕ อายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วง ๕๐ ปีขึ้นไปร้อยละ ๕๐ ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ ๕๗.๑ จำนวนผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพส่วนใหญ่อยู่ในช่วง ๑-๕ คน ร้อยละ ๗๘.๖ และระยะเวลาในการเปิดกิจการส่วนใหญ่อยู่ในช่วง ๑-๕ ปี ร้อยละ ๘๕.๗ ตามตารางที่ ๔

ตารางที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล (n = ๕๖)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	๔๘	๘๕
ชาย	๘	๑๕
อายุ (ปี)		
๒๐-๒๙	๔	๗.๑
๓๐-๓๙	๘	๑๔.๓
๔๐-๔๙	๑๖	๒๘.๖

๕๐ ขึ้นไป	๒๘	๕๐.๐
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๓๒	๕๗.๑
ปริญญาตรี	๒๓	๔๑.๑
สูงกว่าปริญญาตรี	๑	๑.๘
จำนวนผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (คน)		
๑-๕	๔๔	๗๘.๖
๖-๑๐	๑๐	๑๗.๘
๑๑-๑๕	๒	๓.๖
ระยะเวลาในการเปิดกิจการ (ปี)		
๑ - ๕ ปี	๔๘	๘๕.๗
๕ ปีขึ้นไป	๘	๑๔.๒

๔.๒.๒ ผลการรับรู้ของผู้ประกอบกิจการ

การรับรู้ต่อพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ๒๕๕๙ ของผู้ประกอบกิจการ จำนวน ๕๖ คน พบว่าผู้ประกอบกิจการมีการรับรู้ มากที่สุด จำนวน ๒ ข้อ คือ ข้อ ๑ และข้อ ๒ คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๒๘ เท่ากัน ในประเด็น “การรับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ๒๕๕๙ และพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีเจตนารมณ์ในการกำกับ ดูแล การประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพให้มีมาตรฐาน” รองลงมาคือ ข้อ ๑๐ คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๗๑ ในประเด็น “ผู้ใดที่จะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ต้องได้รับใบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการ ก่อนเท่านั้น” และข้อ ๗ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๓๕ ในประเด็น “ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ มีอายุ ๕ ปี” ส่วนมีการรับรู้ที่น้อยที่สุดคือ ข้อ ๙ คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๕๗ ในประเด็น “ค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ รายปี ปีละ ๕๐๐ บาท” และข้อ ๕ คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕๐ ในประเด็น “ผู้ให้บริการ” ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ หมายความว่า ผู้ได้รับการขึ้นทะเบียนให้ทำหน้าที่บริการเพื่อสุขภาพในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ” ตามลำดับ

เมื่อพิจารณา ผลการรับรู้จำแนกรายประเด็นข้อ จาก ๑๐ ข้อ พบว่า ผู้ประกอบกิจการ มีการรับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ๒๕๕๙ มีการรับรู้ในระดับพอใช้ มากที่สุด จำนวน ๖ ประเด็น คือข้อ ๓,๔,๕,๖,๘,๙ รองลงมา รับรู้ในระดับมาก จำนวน ๔ ประเด็น คือข้อ ๑,๒,๗,๑๐ ตามลำดับ ตามตารางที่ ๕ และ ๖

ตารางที่ ๕ จำนวนและร้อยละของการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ๒๕๕๙ ของผู้ประกอบการ (n = ๕๖)

ข้อ	คำถาม	ใช่		ไม่ใช่	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑	ท่านมีการรับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ๒๕๕๙	๕๐	๘๙.๒๘	๖	๑๐.๗๒
๒	พระราชบัญญัติฉบับนี้ มีเจตนารมณ์ในการกำกับดูแล การประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพให้มีมาตรฐาน	๕๐	๘๙.๒๘	๖	๑๐.๗๒
๓	สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ หมายถึง สถานที่ที่ตั้งขึ้นเพื่อดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้ ๑. กิจการสปา ๒. กิจการนวดเพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมความงาม ๓. กิจการอื่นตามที่กำหนด	๔๐	๗๑.๔๒	๑๖	๒๘.๕๘
๔	“ผู้รับอนุญาต” ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ	๔๒	๗๕.๐๐	๑๔	๒๕.๐๐
๕	“ผู้ให้บริการ” ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ หมายความว่า ผู้ได้รับการขึ้นทะเบียนให้ทำหน้าที่บริการเพื่อสุขภาพในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ	๓๕	๖๒.๕๐	๒๑	๓๗.๕๐
๖	กรณีที่ไม่ได้ประสงค์จะประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพจากผู้อนุญาต ก่อนเท่านั้น	๓๖	๖๔.๒๘	๒๐	๓๕.๗๒
๗	ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ มีอายุ ๕ ปี	๔๕	๘๐.๓๕	๑๑	๑๙.๖๕
๘	สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ต้องชำระค่าธรรมเนียมรายปี	๔๐	๗๑.๔๒	๑๖	๒๘.๕๘
๙	ค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ รายปี ปีละ ๕๐๐ บาท	๓๐	๕๓.๕๗	๒๖	๒๘.๕๘
๑๐	ผู้ใดที่จะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ต้องได้รับขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการ ก่อนเท่านั้น	๔๘	๘๕.๗๑	๘	๑๔.๒๙

ตารางที่ ๖ สรุปผลคะแนนการรับรู้ เกี่ยวกับพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ๒๕๕๙ ของผู้ประกอบการ (n = ๕๖)

เกณฑ์การให้แปลผลการรับรู้	จำนวนข้อที่ตอบใช่	ข้อที่	แปลความหมาย
๘๑ - ๑๐๐	๔	๑,๒,๗,๑๐	มีการรับรู้ในระดับมาก
๕๐ - ๘๐	๖	๓,๔,๕,๖,๘,๙	มีการรับรู้ในระดับพอใช้
ต่ำกว่า ๕๐	-	-	มีการรับรู้ในระดับน้อย

ส่วนผลการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ๒๕๕๙ ของผู้ประกอบการ จำแนกรายจังหวัด ๕ จังหวัด พบว่า จังหวัดอุบลราชธานี มีการรับรู้ในระดับพอใช้มากที่สุด จำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๖ รองลงมามีการรับรู้ในระดับมาก จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๔ จังหวัดศรีสะเกษ มีการรับรู้ในระดับพอใช้มากที่สุด จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๖ รองลงมามีการรับรู้ในระดับมาก จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๙ จังหวัดยโสธร มีการรับรู้ในระดับพอใช้มากที่สุด จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๗ รองลงมามีการรับรู้ในระดับมาก จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓ จังหวัดอำนาจเจริญ มีการรับรู้ในระดับพอใช้มากที่สุด จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๑ รองลงมามีการรับรู้ในระดับมาก จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๙ และ จังหวัดมุกดาหาร มีการรับรู้ในระดับพอใช้มากที่สุด จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๗ รองลงมามีการรับรู้ในระดับมาก จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓ สรุปภาพรวมทั้ง ๕ จังหวัด ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการมีผลของการรับรู้อยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕ และการรับรู้ในระดับมากรองลงมา คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๕ ตามตารางที่ ๗

ตารางที่ ๗ จำนวนและร้อยละของการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ๒๕๕๙ ของผู้ประกอบการจำแนกรายจังหวัด (n = ๕๖)

จังหวัด	จำนวน (คน)	คะแนนที่ได้	ร้อยละ	แปลความหมาย
อุบลราชธานี	๘	๘-๑๐	๓๖.๔	มีการรับรู้ในระดับมาก
	๑๔	๔-๗	๖๓.๖	มีการรับรู้ในระดับพอใช้
ศรีสะเกษ	๗	๘-๑๐	๓๘.๙	มีการรับรู้ในระดับมาก
	๑๑	๔-๗	๖๑.๑	มีการรับรู้ในระดับพอใช้
ยโสธร	๑	๘-๑๐	๓๓.๓	มีการรับรู้ในระดับมาก
	๒	๔-๗	๖๖.๗	มีการรับรู้ในระดับพอใช้
อำนาจเจริญ	๓	๘-๑๐	๔๒.๙	มีการรับรู้ในระดับมาก
	๔	๔-๗	๕๗.๑	มีการรับรู้ในระดับพอใช้
มุกดาหาร	๒	๘-๑๐	๓๓.๓	มีการรับรู้ในระดับมาก
	๔	๔-๗	๖๖.๗	มีการรับรู้ในระดับพอใช้

๔.๓ ผลการศึกษาข้อเสนอการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

ผู้ประกอบการ ได้ให้ข้อเสนอต่อการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ๒๕๕๙ ดังนี้

๑. ด้านบริหารจัดการ

๑.๑ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ควรมีการสนับสนุนประชาสัมพันธ์ให้กับสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ขออนุญาตประกอบกิจการถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานประกอบการเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้ามาสู่กระบวนการทางกฎหมายที่ถูกต้อง

๑.๒ เขตควรมีการประชาสัมพันธ์/ชี้แจง ถึงความแตกต่างของสถานประกอบการที่ถูกต้องตามกฎหมาย และที่ยังไม่ดำเนินการ มีผลดีผลเสีย ความแตกต่างในสิทธิประโยชน์ต่างกันอย่างไร เพื่อกระตุ้นให้ทางร้านที่ยังไม่ดำเนินการ มาขออนุญาตให้ถูกต้อง

๑.๓ ควรมีการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อสาธารณะเพราะ ผู้ให้บริการ (หมอนวด) ถูกมองไม่ดี และยังมีร้านนวดที่แอบแฝงอยู่

๑.๔ ควรเพิ่มบทลงโทษให้กับร้านที่ไม่มีใบอนุญาต และบุคคลที่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียน

๒. ด้านพัฒนาและสนับสนุน

๒.๑ ควรมีการพัฒนาหลักสูตรและฝึกอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้ให้บริการให้มีประสิทธิภาพ และครอบคลุมทุกจังหวัด

๒.๒ ควรมีการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอในการปรับปรุง/ปรับแก้พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ ให้เหมาะสม

๒.๓ ควรมีการพัฒนาและส่งเสริมในด้านการให้บริการและความปลอดภัย

๒.๔ ควรมีการสนับสนุนเงินทุนที่จะพัฒนาให้สถานประกอบการเพื่อสุขภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ไม่เพียงเปิดกิจการเพียงแค่ออชีพเพื่อเลี้ยงชีพ

๒.๕ ควรมีการส่งเสริมให้กฎหมายครอบคลุมไปถึงการคุ้มครองสถานประกอบการเพื่อสุขภาพและผู้ให้บริการด้วย

๓. ด้านควบคุม กำกับ ประเมิน

๓.๑ ควรมีระบบและการควบคุม กำกับ สถานประกอบการที่ยังไม่ได้รับใบอนุญาต ให้มาขออนุญาตให้ถูกต้องตามกฎหมาย และให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดอย่างเคร่งครัด ถ้าสถานประกอบการที่ยังไม่ได้รับใบอนุญาตควรให้ปิดกิจการ เพื่อให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกันทั้งหมด ให้จริงจังกับร้านที่ยังไม่มีใบอนุญาตอย่างถูกกฎหมาย

๓.๒ ควรมีการควบคุมค่าใช้จ่ายสำหรับการเรียนนวดเพื่อสุขภาพให้มีราคาที่ถูกลงและเหมาะสม

๓.๓ ควรมีการปราบปรามอย่างจริงจังร้านที่แอบแฝงขายบริการ

๓.๔ ควรมีการตรวจประเมินเข้มและกระตุ้นให้สถานประกอบการที่ยังไม่มีใบอนุญาตให้ได้รับใบอนุญาต เพื่อให้ได้มาตรฐานเดียวกัน

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษา การประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายตาม พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ ในเขตสุขภาพที่ ๑๐ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ การรับรู้ของผู้ประกอบกิจการเพื่อสุขภาพและข้อเสนอการบังคับใช้กฎหมายกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประกอบกิจการของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ จำนวน ๗๘ แห่ง จาก ๕ จังหวัด เครื่องมือเป็นแบบสำรวจข้อมูลและแบบสอบถาม เก็บข้อมูลและได้กลับคืนจำนวน ๕๖ แห่ง อัตราตอบกลับร้อยละ ๗๑.๘ สถิติที่ใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ

๕.๑ สรุปผลการศึกษา

๕.๑.๑ สถานการณ์ของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการเพื่อสุขภาพ พบว่า ประเภทของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ประเภทนวดเพื่อสุขภาพ ร้อยละ ๙๖.๔ และประเภทสปาเพื่อสุขภาพ ร้อยละ ๓.๖ ส่วนความหนาแน่นของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดอุบลราชธานี คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๓ รองลงมาคือจังหวัดศรีสะเกษ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๑ และจังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดมุกดาหาร คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕ และ ๑๐.๗ ตามลำดับ น้อยสุดคือจังหวัดยโสธร คิดเป็นร้อยละ ๕.๔

๕.๑.๒ การรับรู้ของผู้ประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องต่อพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พบว่า ผู้ประกอบกิจการ ๕๖ คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ ๘๕ อายุอยู่ในช่วง ๕๐ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๕๐ ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ ๕๗.๑ จำนวนผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพอยู่ในช่วง ๑-๕ คน ร้อยละ ๗๘.๖ และระยะเวลาในการเปิดกิจการส่วนใหญ่อยู่ในช่วง ๑-๕ ปี ร้อยละ ๘๕.๗ สำหรับการรับรู้ต่อพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ๒๕๕๙ พบว่า ผู้ประกอบกิจการมีการรับรู้ มากที่สุด จำนวน ๒ ข้อ คือ ข้อ ๑ และข้อ ๒ คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๒๘ เท่ากัน รองลงมาคือ ข้อ ๑๐ คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๗๑ และข้อ ๗ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๓๕ ส่วนมีการรับรู้ น้อยที่สุดคือ ข้อ ๖ คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๗๒ และข้อ ๕ คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๕๐ ส่วนการรับรู้จำแนกรายประเด็นข้อ จาก ๑๐ ข้อ พบว่า มีการรับรู้ในระดับพอใช้ มากที่สุด จำนวน ๖ ประเด็น คือข้อ ๓,๔,๕,๖,๘,๙ รองลงมา รับรู้ในระดับมาก จำนวน ๔ ประเด็น คือข้อ ๑,๒,๗,๑๐ การรับรู้จำแนกรายจังหวัด พบว่า ภาพรวมทั้ง ๕ จังหวัด ส่วนใหญ่ผู้ประกอบกิจการมีผลของการรับรู้ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕ และการรับรู้ในระดับมากรองลงมา คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๕

๕.๑.๔ ข้อเสนอการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พบว่า ผู้ประกอบกิจการให้ข้อเสนอ ด้านบริหารจัดการ เน้น การประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจและการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อสาธารณะ ด้านการพัฒนาและการสนับสนุน เน้น การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบกิจการ และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้กฎหมาย ส่วนด้านควบคุม กำกับ ประเมิน เน้นการพัฒนาระบบและมีการควบคุม กำกับ และการตรวจประเมินให้ได้มาตรฐานเดียวกัน

๕.๒ อภิปรายผล

ผลศึกษาสถานการณ์ของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้รับอนุญาตในพื้นที่เขตสุขภาพที่ ๑๐ โดยการแบ่งประเภทของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พบว่า ประเภทของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการเพื่อสุขภาพประเภทนวดเพื่อสุขภาพ (ร้อยละ ๙๖.๔) ประเภทสปาเพื่อสุขภาพ (ร้อยละ ๓.๖) เนื่องจากด้วยบริบทของเขตสุขภาพที่ ๑๐ ไม่ใช่เมืองและมีแหล่งท่องเที่ยวหลัก ที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้าจังหวัดได้มากพอ ทำให้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เลือกประเภทการประกอบกิจการ เป็นนวดเพื่อสุขภาพ มากกว่าสปาเพื่อสุขภาพ เนื่องจากใช้งบประมาณในการลงทุนน้อยกว่า และมีหลักเกณฑ์ มาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนดค่อนข้างแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาความหนาแน่นของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตามจังหวัด ในเขตสุขภาพที่ ๑๐ พบว่า จำนวนสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่มากที่สุด ตั้งอยู่ในจังหวัดอุบลราชธานี คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๓ รองลงมาคือจังหวัดศรีสะเกษ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๑ และจังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดมุกดาหาร คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕ และ ๑๐.๗ ตามลำดับ น้อยสุดคือจังหวัดยโสธร คิดเป็นร้อยละ ๕.๔ จะเห็นได้ว่า จำนวนของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ จะสัมพันธ์กับขนาดของจังหวัด จำนวนประชากร รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้าจังหวัด สอดคล้องกับการศึกษาของ สุเนตรตรา จันทบุรี พบว่า ธุรกิจสปาและนวดแผนไทยเป็นธุรกิจที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มในอนาคตที่ดีทั้งในกลุ่มลูกค้าชาวไทยและนักท่องเที่ยวต่างชาติ เป็นธุรกิจที่ไม่ต้องใช้เงินลงทุนสูง พนักงานนวดของไทยมีฝีมือและมีความชำนาญ และเป็นธุรกิจที่ได้รับประโยชน์จากการสนับสนุนอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของภาครัฐ เพราะสปาและนวดแผนไทยเป็นธุรกิจหนึ่งที่อยู่ในช่วงโซ่อุตสาหกรรมท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาเรื่องพนักงานนวดที่มีฝีมือมีจำนวนไม่เพียงพอ ปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

เมื่อพิจารณาผลการศึกษา การรับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ๒๕๕๙ ของผู้ประกอบการ สำหรับการรับรู้ต่อพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ๒๕๕๙ พบว่า ผู้ประกอบการมีการรับรู้มากที่สุด จำนวน ๒ ข้อ คือ ข้อ ๑ และข้อ ๒ คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๒๘ เท่ากัน รองลงมาคือ ข้อ ๑๐ คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๗๑ และข้อ ๗ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๓๕ ส่วนมีการรับรู้ที่น้อยที่สุดคือ ข้อ ๙ คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๕๗ และข้อ ๕ คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕๐ ส่วนการรับรู้จำแนกรายประเด็นข้อ จาก ๑๐ ข้อ พบว่า มีการรับรู้ในระดับพอใช้ มากที่สุด จำนวน ๖ ประเด็น คือ ข้อ ๓,๔,๕,๖,๘,๙ รองลงมา รับรู้ในระดับมาก จำนวน ๔ ประเด็น คือข้อ ๑,๒,๗,๑๐ การรับรู้จำแนกรายจังหวัด พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการมีผลของการรับรู้อยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕ และการรับรู้ในระดับมากรองลงมา คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๕ โดยผู้ประกอบการรู้จักพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ๒๕๕๙ รับรู้และเข้าใจในเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ๒๕๕๙ ในการกำกับ ดูแล การประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพให้มีมาตรฐาน รับรู้เรื่องใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ที่ต้องมีการต่อทุกอายุ ๕ ปี และการผู้ใดที่จะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ต้องได้รับใบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการ ก่อนเท่านั้น แต่จะมีในส่วนการชำระค่าธรรมเนียมรายปีของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ที่ยังอาจมีการรับรู้ที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งจะเห็นได้จากการรับรู้ของผู้ประกอบการ จะมีการรับรู้ในภาพรวมของพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ๒๕๕๙

ในเจตนาารมณ์ของตัวกฎหมาย แต่ยังมี การรับรู้ที่น้อยใน ส่วนของรายละเอียดการบังคับกฎหมาย ประเภทของกิจการ ผู้เกี่ยวข้องและแนวทางปฏิบัติการชำระค่าธรรมเนียม เนื่องจากผู้ประกอบการ ส่วนใหญ่จะดำเนินการในส่วนการขออนุญาตให้ถูกต้องตามกฎหมายแล้ว หลังจากนั้นก็จะดำเนินการ ประกอบกิจการ โดยที่อาจไม่ได้มีการศึกษาในกฎหมายเพิ่มเติมจนกว่าจะมีการติดต่อประสานจากผู้ บังคับใช้กฎหมาย ให้ดำเนินการต่างๆต่อไป สอดคล้องกับการศึกษาของ ดุษฎี อายูวัฒน์ และวณิชชา ณรงค์ชัย พบว่า สถานการณ์การปฏิบัติและผลการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ พบว่า ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอุดรธานี ชายเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในเวลาห้ามจำหน่าย ถึงร้อยละ ๘๐ และ ๓ ใน ๔ ของผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ ทั้งสองพื้นที่ไม่รู้ว่ามีผิดระเบียบเรื่องเวลาจำหน่าย และใช้เหตุผลนี้ขายให้กับเด็กอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี จาก ผลการศึกษาครั้งนี้ ควรมีมาตรการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายตามพระราชบัญญัติ ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ตลอดจนพัฒนากระบวนการบังคับใช้กฎหมาย ให้มีความ เข้มงวดในการควบคุมการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น สอดคล้องกับการศึกษา ขวัญใจ จิรัฐจินดา^(๔๐) พบว่าผู้ประกอบการมีความรู้ในการทำธุรกิจสปาเพื่อ สุขภาพ ร้อยละ ๙๔.๔ มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ร้อยละ ๕๐.๐ อยู่ในระดับสูง และความรู้ในการทำ ธุรกิจสปาเพื่อสุขภาพมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = ๐.๐๐๔) และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ (p-value = ๐.๐๐๗) และสอดคล้องกับการศึกษาของภัทรพล จึงสมเจตไพศาล พบว่า ทั้ง พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ให้บริการ ผู้ดำเนินการ และผู้ประกอบการยังคงมีข้อคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติฯ อยู่หลายประเด็น

ประกอบกับผลการศึกษาในส่วนของการข้อเสนอจากผู้ประกอบการ พบว่า ส่วนใหญ่เสนอให้ ควรมีการควบคุมสถานประกอบที่ยังไม่ได้รับอนุญาต และสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่มีการ ให้บริการแอบแฝงให้เคร่งครัดและถูกต้องตามกฎหมาย อยากให้มีการจัดประชุมเพื่อรับฟังความ คิดเห็นและข้อเสนอในการปรับปรุง/ปรับแก้พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้เหมาะสม รวมไปถึงในส่วนของการควบคุมสถาบันที่เปิดการเรียนการสอนผู้ให้บริการ สอดคล้องกับการศึกษาของ นายแพทย์ฉันท ครุฑกุล และคณะ^(๔๑) พบว่า กิจการที่ขอรับรองมาตรฐาน สบส. เพราะได้รับความน่าเชื่อถือจากผู้ใช้บริการ ระดับความยากจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด มาตรฐานสบส. ทุกกิจการอยู่ในระดับน้อย ในส่วนของการดำเนินการธุรกิจของสถานประกอบการ สปา นวด และนวดเพื่อเสริมสวยที่ไม่ได้รับมาตรฐานสบส. ที่ไม่ได้ยื่นขอรับรองมาตรฐาน เพราะไม่เห็น ความจำเป็นของการขอรับรองมาตรฐาน และปัญหาและอุปสรรคในการกำกับดูแลและควบคุมกิจการ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขฯ คือ การค้าประเวณีแอบแฝงในสถานประกอบการ, การบริการที่ ไม่ได้มาตรฐาน, เจ้าหน้าที่ไม่บังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่อย่างเคร่งครัดมีแนวทางแก้ไข คือเจ้าหน้าที่ควร บังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่อย่างเคร่งครัด และพัฒนามาตรฐานการบริการของสถานประกอบการใน ประเทศให้เข้าสู่มาตรฐาน, ออกมาตรการเพิ่มเติมเพื่อที่จูงใจผู้ประกอบการปรับปรุงมาตรฐานของ ตนเองให้ดีขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ สุนทรตรา จันทบุรี^(๓๙) พบว่า ธุรกิจสปาและนวดแผนไทย เป็นธุรกิจที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง แต่ยังมีปัญหาการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ประกอบการที่ทำธุรกิจ แอบแฝงและสร้างความเสียหายให้กับภาพลักษณ์ของธุรกิจสปาและนวดแผนไทยของไทย ซึ่งถ้า

สามารถแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้จะทำให้ธุรกิจ สปาและนวดแผนไทยของไทยมีความเข้มแข็งและเติบโตอย่างยั่งยืน และสอดคล้องกับการศึกษาของภัทรพล จึงสมเจตไพศาล พบว่า จากผลการศึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งรัดให้สถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ยังไม่ได้ขอรับใบอนุญาตให้เข้ามาขอรับใบอนุญาตโดยเร่งด่วนและดำเนินคดีอาญากรณีที่สถานประกอบการเพื่อสุขภาพไม่มีใบอนุญาต รวมทั้งควรส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาพัฒนาระบบการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นคุณภาพและมีระบบการติดตามผลหลังการศึกษา เพื่อเป็นการควบคุมคุณภาพการศึกษาและพัฒนาผู้ให้บริการที่ได้รับการขึ้นทะเบียน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายศูนย์กลางทางการแพทย์ของประเทศ

จากผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ที่ผู้ประกอบการกิจการลงทุนส่วนใหญ่ คือประเภทนวดเพื่อสุขภาพ และจะตั้งอยู่จังหวัดที่มีความเจริญรุ่งเรืองทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม เป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจและการค้า มีสิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภคต่างๆ ที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายและรวดเร็ว เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ รวมถึงมีศักยภาพทางการเงิน จึงเป็นเหตุผลที่ผู้ประกอบการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ และการรับรู้ของผู้ประกอบการ ในส่วนของพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพพ.ศ.๒๕๕๙ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ ทำให้เราควรให้ความสำคัญในการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไปได้รับทราบ รับรู้ข้อมูล และเห็นความสำคัญของพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพพ.ศ.๒๕๕๙ เพื่อให้สถานประกอบการเพื่อสุขภาพดำเนินการได้ถูกต้องตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด และสามารถพัฒนาระดับให้สถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่มีมาตรฐานแล้วได้พัฒนาเข้าสู่มาตรฐานสากลได้อีกด้วย อีกทั้งเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้ได้รับการบริการจากสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ถูกต้องตามกฎหมาย มีคุณภาพมาตรฐานและปลอดภัย

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายตาม พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ ในเขตสุขภาพที่ ๑๐ ผู้ศึกษามีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการบังคับใช้กฎหมาย ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

เมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ มาระยะหนึ่ง กระทรวงสาธารณสุข ควรจะมีนโยบายที่สนับสนุนและส่งเสริมการเข้าถึงการบริการที่เน้นคุณภาพ โดย

๑. นโยบายส่งเสริมการผู้ประกอบการและประชาชน รับรู้และเข้าถึงพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙

๒. นโยบายส่งเสริมการเข้าถึงบริการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ถูกต้องตามกฎหมาย มีคุณภาพได้มาตรฐาน

๓. นโยบายเสริมสร้างความรู้ถึงผลและโทษของการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

๑. ควรให้ความสำคัญกับสถานประกอบการที่ยังไม่ได้มาขออนุญาต ควรมีการสนับสนุนและส่งเสริมให้สถานประกอบการมาขออนุญาตให้ถูกต้องตามกฎหมาย โดยประสานขอความร่วมมือกับท้องถิ่น และอาสาสมัครประจำหมู่บ้านในการขับเคลื่อนงาน การสำรวจและให้ประชาสัมพันธ์แก่สถานประกอบการที่ยังมาขออนุญาต

๒. กองสถานประกอบเพื่อสุขภาพ ควรเพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติสถานประกอบเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ เพื่อให้เจ้าของสถานประกอบการเข้าใจถึงเข้าใจและมาดำเนินการขออนุญาตประกอบกิจการให้ถูกต้องตามกฎหมาย

๓. กองสถานประกอบเพื่อสุขภาพ ควรมีการติดตามผลของการบังคับใช้พระราชบัญญัติสถานประกอบเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ ว่ามีผลดี ผลเสียอย่างไร เพื่อที่จะนำไปปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้สามารถเข้าได้กับทุกบริบทและมีประโยชน์ต่อผู้ใช้และผู้รับกฎหมาย เช่น มาตรฐานของร้านในการขออนุญาต ทั้ง ๓ ด้านคือ ด้านสถานที่ ด้านความปลอดภัยและการให้บริการ ทางกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ จะทำอย่างไรที่จะสนับสนุนให้สถานประกอบการที่เงินทุนไม่เพียงพอต่อการปรับปรุงพัฒนา ให้สามารถเป็นร้านที่ผ่านการขออนุญาตประกอบกิจการให้ถูกต้องตามกฎหมาย

๔. ควรมีการสร้างแรงจูงใจให้กับสถานประกอบการที่ขออนุญาตและดำเนินการถูกต้องตามกฎหมาย ให้สถานประกอบการมีแรงจูงใจและเห็นความสำคัญว่าทำไมต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย มีผลดีต่อสถานประกอบอย่างไร เช่น สิทธิพิเศษ / ประโยชน์ / การสนับสนุนและส่งเสริมหลังจากที่เป็นสถานประกอบเพื่อสุขภาพที่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติสถานประกอบเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙

๕. ควรพัฒนาระบบในการขออนุญาตต่างๆ ได้แก่ การขออนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการ การขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการ การแก้ไข/เปลี่ยนแปลง ในระบบออนไลน์ เพื่อเพิ่มช่องทางในการขออนุญาตให้แก่ผู้ประกอบการ รวมทั้งลดภาระให้เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

๖. ควรประชาสัมพันธ์มาตรฐานสถานประกอบเพื่อสุขภาพ ของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ให้ผู้ใช้บริการทั้งชาวไทยและต่างประเทศรับทราบอย่างทั่วถึง เพื่อส่งเสริมสถานประกอบการดำเนินการให้มีมาตรฐานมากยิ่งขึ้น

๗. ควรมีการสนับสนุนประชาสัมพันธ์ให้กับสถานประกอบเพื่อสุขภาพที่ขออนุญาตประกอบกิจการถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานประกอบการเห็นประโยชน์ที่จะได้รับการเข้ามาสู่กระบวนการทางกฎหมายที่ถูกต้อง

๘. ควรมีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ทางช่องทางต่างๆ เพื่อให้ความรู้ แก่ผู้ประกอบการสถานประกอบเพื่อสุขภาพ รวมถึงประชาชนทั่วไป ให้มีการรับรู้ มีความเข้าใจ ถึงการบังคับใช้พระราชบัญญัติสถานประกอบเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ และกฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

๑. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้กฎหมายตาม พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการบังคับใช้กฎหมาย

๒. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้กฎหมายตาม พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ ในแต่ละเขตพื้นที่ เพื่อที่จะได้ทราบว่าพื้นที่ที่มีบริบทแตกต่างกัน จำนวนสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต่างกัน จะมีปัจจัยอะไรที่มีผลต่อการขออนุญาตที่แตกต่างกันหรือไม่

๓. ควรมีการศึกษาผลในการบังคับใช้กฎหมายตาม พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ ในรูปแบบอื่นๆ และกลุ่มเป้าหมายอื่น อาจจะเป็นส่วนของผู้บังคับใช้กฎหมาย ว่ามีผลแตกต่างกันอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๕๖๐, ราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ ๑๓๔, ตอนที่ ๔๐ ก. (ลงวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐).
๒. ประกาศเรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) , ราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ ๑๓๕, ตอนที่ ๘๒ ก. (ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑).
๓. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) . กรุงเทพฯ; ๒๕๖๐
๔. BLT Bangkok. สປาไทยรุ่ง กวาดกำไรไตรมาสแรก.[อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.bltbangkok.com/WellBeing/สປาไทยรุ่งกวาดกำไรไตรมาสแรก>
๕. กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. ยุทธศาสตร์กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. กรุงเทพฯ; ๒๕๖๒.
๖. Schiffman, L. G., & Kanuk, L. L. Consumer Behavior. ๕th ed. New Jersey : Prentice-Hall ; ๑๙๙๔
๗. Osborn, Richard N. and Others. Basic Organizational Behaviour. New York: John Wiley & Sons ; ๑๙๙๘.
๘. จำเนียร ช่วงโชติและคณะ. จิตวิทยาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง ; ๒๕๑๕.
๙. โสภกา ชูพิกุลชัย. จิตวิทยาอภิคติ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง ; ๒๕๑๗.
๑๐. จรินทร์ ธาณีรัตน์. รวมศัพท์ทางวิชาการศึกษา จิตวิทยา พลศึกษา กีฬา สุขศึกษาและสันตินาการ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์ ; ๒๕๑๗.
๑๑. เดโช สนวนานนท์. รวมข้อเขียนและบทความทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์ ; ๒๕๑๖.
๑๒. วารินทร์ สายโอบเอื้อและสุณีย์ ธีรดากร. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิฑูรย์พัฒนศึกษา ; ๒๕๒๒.
๑๓. ไพบูลย์ เทวรักษ์. จิตวิทยา : ศึกษาพฤติกรรมภายนอกและภายใน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ เอส.พี.เพรส ; ๒๕๓๗.
๑๔. สุรางค์ จันทร์เอม. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: แพรวพิทยา ; ๒๕๑๘.
๑๕. วังวี ฐวธธรรม. ระบบพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์กรมการฝึกหัดครู; ๒๕๒๖.
๑๖. สิทธิโชค วรานุสันติกุล. จิตวิทยาการจัดการองค์กร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บุ๊คแบงค์ ; ๒๕๔๐.
๑๗. ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. การบริหารการตลาดยุคใหม่ฉบับปรับปรุงใหม่ล่าสุด. กรุงเทพฯ: บริษัท ธีระฟิล์ม และโซเท็กซ์ จำกัด ; ๒๕๔๑.
๑๘. เสรี วงษมณฑา. ครบเรื่องเครื่องการสื่อสารการตลาด.กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พิมพ์พัฒนาภาษา; ๒๕๔๐.
๑๙. Gardner Lindsey. Theories of Personality. Calvin S. Hall. New York: Wiley. ; ๑๙๕๗.
๒๐. Carter Good. Dictionary of Education. New York : McGraw-Hill; ๑๙๗๓.

๒๑. Karl C. Garrison. Educational Psychology. J.Stanley Gray. New York: AppletonCentury-Crofts ; ๑๙๕๕.
๒๒. สาโรช ไศภีรักษ์. ทฤษฎีการเรียนรู้. [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒]. เข้าถึงได้จาก : <http://edtech.edu.ku.ac.th/edtech/wbi/index.php?module=study&chapter=๑&sub๑=๔&sub๒=๓>)
๒๓. Ronald. Perception, the Basic Process in Cognitive Development. Ronald H. Forgus. New York: McGraw-Hill ; ๑๙๖๖.
๒๔. สถิติ วงศ์สุวรรณค์. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ: บำรุงสาส์น ; ๒๕๒๙.
๒๕. เสรี วงษ์มณฑา. ครบเครื่องเรื่องการสื่อสารการตลาด. กรุงเทพฯ: บริษัทวิสิทธิ์พัฒนา จำกัด ; ๒๕๔๐.
๒๖. Carol Taylor. Monitoring Education: Indicators, Quality and Effectiveness. Fitz-Gibbon. London: Cassell ; ๑๙๙๖.
๒๗. กมลรัตน์ หล้าสุวรรณค์. การศึกษาบุคคลเป็นรายกรณี (Case Study). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ; ๒๕๒๗.
๒๘. สุพิศาล ภักดีนฤนาถ. แนวทางการปฏิบัติงานตามหลักการและทฤษฎีตำรวจสมัยใหม่. นนทบุรี : กรีนแอปเปิ้ล กราฟฟิคปริ้นติ้ง ; ๒๕๕๖.
๒๙. พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ , ราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๓๐ ก. (ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙).
๓๐. กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. คู่มือสำหรับประชาชน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. กรุงเทพฯ; ๒๕๖๒.
๓๑. เมธี ชุ่มศิริ. การประเมินการควบคุมสถานที่จำหน่ายอาหารตามข้อกำหนดท้องถิ่น:กรณีศึกษาเทศบาลเมืองราชบุรี. วารสารกฎหมายสุขภาพและสาธารณสุข ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓; ๒๕๕๙.
๓๒. สุนทรตรา จันทบุรี. โอกาสและความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจสปาและนวดแผนไทย. วารสารเกษมบัณฑิต ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๒; ๒๕๕๙.
๓๓. ขวัญใจ จิรัฐจินดา. การปฏิบัติตามกฎหมายของธุรกิจสปาเพื่อสุขภาพในกรุงเทพมหานคร. [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล; ๒๕๕๐.
๓๔. นายแพทย์ชนันท์ คุรุกุลและคณะ. การศึกษาแนวทาง มาตรการ และข้อเสนอแนะทางกฎหมายเพื่อใช้กำกับธุรกิจสถานประกอบการเพื่อสุขภาพในประเทศไทย. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ; ๒๕๕๕.
๓๕. ไพฑูรย์ หอมสุวรรณ. มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภค : ศึกษากรณีผู้ใช้บริการธุรกิจนวดและสปาเพื่อสุขภาพ. [วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก; ๒๕๕๕.
๓๖. ดุษฎี อายุวัฒน์ และวณิชชา ณรงค์ชัย. การประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พ.ศ. ๒๕๕๑ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดอุดรธานีและจังหวัดขอนแก่น) กรณีผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์. วารสารวิจัยสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑; ๒๕๕๕.

๓๗. ภัทรพล จึงสมเจตไพศาล. การบังคับใช้พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ
พ.ศ. ๒๕๕๙. วารสารวิชาการสาธารณสุข ปีที่ ๒๙ ฉบับที่ ๒; ๒๕๖๓.

สาวตรี มุณีรัตน์

ประเมินผลงานระดับชำนาญการ / ๕๐

ภาคผนวก

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบสอบถามการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายตาม พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ ในเขตสุขภาพที่ ๑๐

คำชี้แจง

- ๑. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อติดตามประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ ในเขตสุขภาพที่ ๑๐
- ๒. ข้อมูลคำตอบจากแบบสอบถามของท่านทั้งหมดจะถือเป็นความลับและใช้ประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น และจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถาม
- ๓. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น
 - ส่วนที่ ๑ คุณลักษณะส่วนบุคคล
 - ส่วนที่ ๒ การรับรู้เกี่ยวกับกฎหมาย
 - ส่วนที่ ๓ ข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ ๑ คุณลักษณะส่วนบุคคล

- ๑. เพศ ๑. ชาย ๒. หญิง
- ๒. อายุ ปี
- ๓. ระดับการศึกษา
 - ๑. ประถมศึกษา ๒. มัธยมศึกษาตอนต้น
 - ๓. มัธยมศึกษาตอนปลาย ๔. ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
 - ๕. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ๖. อนุปริญญา
 - ๗.ปริญญาตรี ๘.ปริญญาโท
 - ๙.ปริญญาเอก ๑๐. อื่นๆ (ระบุ.....)

๔. ประเภทของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

- ๑. นวดเพื่อเสริมความงาม ๒. นวดเพื่อสุขภาพ ๓. สปาเพื่อสุขภาพ
- ๕. จำนวนผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพของท่าน.....คน
- ๖. ระยะเวลาในการเปิดกิจการ (ปี)

- ต่ำกว่า ๑ ปี ๑ - ๓ ปี ๔ - ๗ ปี มากกว่า ๗ ปี

ส่วนที่ ๒ การรับรู้เกี่ยวกับกฎหมาย

ข้อ	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
๑	ท่านมีการรับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ๒๕๕๙		
๒	พระราชบัญญัติฉบับนี้ มีเจตนารมณ์ในการกำกับ ดูแล การประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพให้มีมาตรฐาน		
๓	สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ หมายถึง สถานที่ที่สร้างขึ้นเพื่อดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้ ๑. กิจการสปา ๒. กิจการนวดเพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมความงาม ๓. กิจการอื่นตามที่กำหนด		
๔	“ผู้รับอนุญาต” ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ		
๕	“ผู้ให้บริการ” ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ หมายความว่า ผู้ได้รับการขึ้นทะเบียนให้ทำหน้าที่บริการเพื่อสุขภาพในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ		
๖	กรณีที่ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพจากผู้อนุญาตก่อนเท่านั้น		
๗	ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ มีอายุ ๕ ปี		
๘	สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ต้องชำระค่าธรรมเนียมรายปี		
๙	ค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ รายปี ปีละ ๑,๐๐๐ บาท		
๑๐	ผู้ใดที่จะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ต้องได้รับใบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการ ก่อนเท่านั้น		

ส่วนที่ ๓ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล

นางสาวสาวิตรี มุณีรัตน์

วัน เดือน ปีเกิด

๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๕

สถานที่เกิด

จังหวัดอุบลราชธานี ประเทศไทย

วุฒิการศึกษา

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์

อุบลราชธานี พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๗

พยาบาลศาสตรบัณฑิต

มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)

วิชาเอกการบริหารสาธารณสุข

ที่อยู่ปัจจุบัน

๙/๖ หมู่ที่ ๑๙ ตำบลขามใหญ่

อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ๓๔๐๐๐

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน

นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

กลุ่มคุ้มครองผู้บริโภคด้านบริการสุขภาพ

ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๑๐

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข

โทรศัพท์ ๐๔๕-๒๕๑๗๔๙

E-mail : guyl๒๑๕๕@gmail.com